

GÖTEBORGS UNIVERSITET
HANDELSHÖGSKOLAN

Goodwillnedskrivningar

– En kvantitativ studie av
industri- och telecombranschen

Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet
Kandidatuppsats i Företagsekonomi
Externredovisning
Höstterminen 2013
Handledare: Märta Hammarström
Författare: Johanna Kumlien 890702
Malin Swedbratt 890403

Sammanfattning

Examensarbete i Företagsekonomi, Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet.
Kandidatuppsats HT 13, Externredovisning

Författare: Johanna Kumlien och Malin Swedbratt

Handledare: Märta Hammarström

Titel: Goodwillnedskrivningar - En kvantitativ undersökning av industri- och telecombranschen

Bakgrund- och problembeskrivning: Enligt IAS 36 skall immateriella tillgångar inklusive goodwill årligen nedskrivningsprövas för att återspegla verkligt ekonomiskt värde. Goodwillnedskrivningar har varit begränsade de senaste åren. Finanskrisen påverkade den finansiella marknaden världen över och gjorde att världsekonomin hamnade i kris. Detta borde ha lett till att en goodwillnedskrivning skulle vara aktuell. Trots lågkonjunkturen de senaste åren har det inte gjorts påtagliga goodwillnedskrivningar och man kan ställa sig frågan om företagens goodwillpost verkligen avspeglar det verkliga ekonomiska värdet?

Syfte: Syftet med vår uppsats är att undersöka vilken effekt lågkonjunkturen har haft på goodwillnedskrivningar för börsnoterade företag inom industri- och telecombranschen på Nasdaq OMX Stockholm 30. Vi vill undersöka vilken effekt diskonteringsräntan har på goodwillnedskrivningar samt hur viktigt det är att företagen lämnar fullständig information i sina finansiella rapporter.

Avgränsning: Vi kommer att begränsa vår uppsats till företag inom industri- och telecombranschen som är noterade på NASDAQ OMX Stockholm 30. Vi kommer att undersöka de företag som följer IFRS. De företag som har valts ut har haft en publicerad årsredovisning 2008.

Metod: Vi har utfört en kvantitativ undersökning med en deduktiv ansats. Vi har samlat in data från berörda företags årsredovisningar och sammanställt denna information. Vi har jämfört insamlad information mot tidigare forskning och kopplat samman med teoretisk referensram.

Resultat och slutsats: Företagens incitament, nedskrivningsfördröjningar samt bristen på nedskrivningsbehov kan vara anledningar till att goodwillnedskrivningarna har varit begränsade under lågkonjunkturen. Diskonteringsräntorna har under 2008-2012 till största del varit oförändrade eller ökat. Användandet av en låg diskonteringsränta måste inte resultera i färre nedskrivningar. Samtliga företag i vår undersökning lämnar bristfällig information i sina finansiella rapporter.

Förslag till vidare forskning: Intressant att se hur K3 regelverket påverkar goodwillnedskrivningar. Det hade även varit intressant att göra en studie som omfattar ytterligare några år för att se om Hayn och Hughes studie om fördröjningar fortfarande är aktuellt. Under dessa år kommer även IFRS att hinna bli mer etablerat. En kvalitativ undersökning om goodwillnedskrivningar hade även varit intressant.

Nyckelord: Nedskrivning, goodwill, finanskris, IFRS, IAS 36, diskonteringsränta

Förord

Vi vill börja med att tacka varandra för en spännande och lärorik tid samt för ett bra samarbete. Vi vill rikta ett stort tack till vår handledare Märta Hammarström för stöd och reflektioner under uppsatsen. Vidare vill vi tacka de opponentgrupper som bidragit med åsikter och tips under arbetets gång.

Trevlig läsning!

Göteborg
Januari, 2014

Johanna Kumlien

Malin Swedbratt

Definitioner

EU- Europeiska unionen

FASB - Financial Accounting Standards Board

GAAP- Generally Accepted Accounting Principles

IAS 7- Rapport över kassaflöden

IAS 28- Innehav i intresseföretag

IAS 36- Nedskrivning av immateriella tillgångar

IAS 38- Immateriella tillgångar

IAS 39- Finansiella instrument: redovisning och värdering.

IASC- International Accounting Standards Committee

IASB- International Accounting Standards Board

IFRS- International Financial Reporting Standard

IFRS 3- Rörelseförvärv

RR- Redovisningsrådets Rekommendationer

WACC- Weighted average cost of capital

Nyckeltal

Skuldsättningsgrad= totala skulder/eget kapital

Rörelsekapital = omsättningstillgångar-kortfristiga skulder

Innehållsförteckning

1. Inledning	7
1.1 Bakgrund	7
1.1.1 Tidigare regelverk	7
1.1.2 Finanskrisen 2008	8
1.2 Problemdiskussion	8
1.3 Problemformulering	9
1.4 Syfte	10
1.5 Avgränsningar	10
1.6 Uppsatsens disposition	10
2. Metod	12
2.1 Ansats	12
2.2 Urval	12
2.3 Teoretisk referensram	13
2.4 Empirisk insamling och analys	13
2.5 Validitet	14
2.6 Reliabilitet	14
3. Teoretisk referensram	16
3.1 Vad är goodwill och hur värderas goodwill?	16
3.2 Förvärvsanalysprocessen	16
3.3 IFRS 3- Rörelseförvärv	17
3.3.1 Kvalitativa egenskaper	17
3.4 IAS 38- Immateriella tillgångar	18
3.5 IAS 36 - Nedskrivning av immateriella tillgångar	18
3.5.1 Kassagenererade enheter	19
3.5.2 Nedskrivningsprövning av goodwill	19
3.5.3 Upplysningskrav	20
3.6 Jämförelse mellan U.S GAAP och IFRS	21
3.7 Tidigare forskning	21
3.7.1 Goodwillnedskrivningar och betydelsen av upplysningarnas relevans	21
3.7.2 Diskonteringsränta - vid tillämpning av diskontering av framtida kassaflöden	22
3.7.3 Faktorer som påverkar goodwillnedskrivning	23
3.7.4 Upplysningsanvändning - Tendenser som tyder på nedskrivningsbehov	24
3.8 Ekonomiska framtidsutsikter 2009-2012	24
3.8.1 Konjunkturrapport december 2007	25
3.8.2 Konjunkturrapport december 2008	25
3.8.3 Konjunkturrapport december 2009	25
3.8.4 Konjunkturrapport december 2010	26
3.8.5 Konjunkturrapport december 2011	26
4. Empiri och analys	28
4.1 Antal företag som gjort nedskrivningar	28
4.2 Totala goodwillnedskrivningar	29
4.3 Nedskrivningsstorlek i jämförelse med total goodwill	33
4.4 Goodwill i förhållande till totala tillgångar	35
4.5 Goodwill i förhållande till eget kapital	37
4.6 Goodwill i förhållande till resultat före skatt	39
4.7 Återvinningsvärde	41
4.8 Goodwill hänförliga till kassagenererande enheter	42
4.9 Diskonteringsränta	44
5. SLUTSATS	46

5.1 Hur har storleken på goodwillnedskrivningar sett ut åren efter finanskrisen?	46
5.2 Hur påverkas goodwillnedskrivningar av diskonteringsräntan?	46
5.3 Hur väl tillämpar företagen kvalitativa egenskaper i sina finansiella rapporter och i vilken utsträckning lämnas upplysningar?.....	47
5.4 Förslag till vidare forskning.....	48
6. Källföreteckning	49
7. Bilagor	52

1. Inledning

Vårt inledande kapitel är till för att läsaren skall ha möjlighet att skapa sig en bild av vad som kan förväntas av denna studie. Vi kommer att presentera bakgrund till ämnet och resonera kring vår problemdiskussion. Syftet med studien kommer att presenteras följt av de avgränsningar som är viktiga att belysa. Kapitlet avslutas med en disposition av uppsatsen.

Tidigare utvecklades och reglerades redovisningen lokalt. Ett märkbart problem uppkom med detta eftersom redovisningen kom att skilja sig åt mellan länderna. Detta resulterade i problem med den ekonomiska utbytbarheten framförallt i det finansiella utbytet. En harmonisering i redovisningen inleddes mellan Europeiska unionens medlemsstater. Gemensamma redovisningsstandarder som kallas IFRS gavs ut i Europeiska unionen och skulle följas av samtliga medlemsländer. Ett led i harmoniseringen var att länderna i unionen inte längre fick göra avskrivningar på goodwill. Goodwill skulle istället nedskrivningsprövas årligen och skrivas ned vid behov. (Marton, 2013) Enligt IAS 36 är det ett krav att redovisa goodwill till det verkliga ekonomiska värdet (IAS 36, 2013). IAS 36 beskriver de metoder som skall förebygga och säkerställa att tillgångar inte redovisas till ett högre värde än återvinningsvärdet (IAS 36, 2013). Återvinningsvärdet speglar det högsta värdet av nyttjandevärde och verkligt värde minus försäljningskostnader. (Marton, 2013) Trots lågkonjunkturen de senaste åren har det inte gjorts påtagliga goodwillnedskrivningar och man kan ställa sig frågan om goodwill i företagen verkligen speglar verkliga ekonomiska värdet?

1.1 Bakgrund

1.1.1 Tidigare regelverk

Europeiska unionen verkar för en harmonisering av redovisning mellan medlemsstaterna och fungerar som ett stöd för International Accounting Standards Committee, IASC. EU är det största ekonomiska organ som infört obligatoriska standarder som skall följas av noterade koncerner inom EU. IASC grundades år 1973 med syfte att harmonisera redovisningen mellan medlemsländerna. Initiativet till IASC kom från flera redovisningsorganisationer runt om i Europa. Denna organisation var en av anledningarna till att en harmonisering mellan länderna kunde bli aktuell. Under 2001 skedde en omorganisering inom IASC vilket resulterade i IASB, International Accounting Standards Board, där representanter från flera delar av näringslivet tog plats. IASC utformade standarder som kom att benämnas IAS och dessa finns kvar än idag. IFRS är nyare standarder som ges ut av IASB. EU beslutade år 2002 att alla börsnoterade koncernbolag skall tillämpa IFRS. (Marton, 2013)

Fram till år 2004 användes Redovisningsrådets Rekommendationer (RR 1:00) inom svensk koncernredovisning. Denna rekommendation tillämpas inte längre av noterade företag eller företag som frivilligt valt att upprätta sin koncernredovisning enligt IFRS. Anledningen till detta var ett beslut från EU 2005 som säger att noterade bolag skall tillämpa IASB:s standard IFRS 3, *Företagsförvärv*, och IAS 36, *Nedskrivningsprövning*.

Svenska koncerner skulle tidigare enligt RR 1:00 skriva av goodwillposten under beräknad nyttjandeperiod. Goodwill skulle värderas till anskaffningsvärdet minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar (Redovisningsrådet 1:00, 2003). I det aktuella regelverket IFRS 3 är det inte tillåtet för koncerner att skriva av goodwill. Koncerner skall årligen nedskrivningspröva goodwillposten för att se att den avspeglar verkligt ekonomiskt värde. (IFRS 3, 2013)

1.1.2 Finanskrisen 2008

Det grundläggande problemet bakom den finansiella krisen 2008 går drygt tre decennier tillbaka i tiden. Under 1980-talets början påbörjades en avreglering av industriländernas samtliga marknader. (Riksbanken, 1997 rev. 2011) Mellan år 1985-1989 avreglerades den svenska kredit- och valutamarknaden vilket ansågs vara den mest betydande förändringen gällande svenska avregleringar (Dagens Nyheter, 2010). Belåning av tillgångar möjliggjordes i samband med avregleringen. Detta resulterade i en ökad efterfråga på tillgångar och därmed en ökad kreditexpansion som i sin tur leder till ökad risk i det finansiella systemet. Skymten av den fortfarande aktualiserade finanskrisen började i USA under första kvartalet år 2008 när banken Bear Stearns blev uppköpta av JP Morgan Chase & CO. (Scocco, 2009)

Under det andra kvartalet 2008 sjönk värdet på aktier som var kopplade till tillgångar. De största aktörerna inom det finansiella systemet hamnade i en svår situation där skulderna alltmer översteg dess tillgångar. Större delen av världsekonomins finansiella system var konkurshotat. Solvens- och likviditetskris präglade det finansiella systemet. (Scocco, 2009) Det vill säga att skuldsättningsgraden inom det finansiella systemet ökade och tillgängligt rörelsekapital minskade (Johansson & Runsten, 2005). De finansiella problemen uppmärksammades ännu mer då den amerikanska banken Lehman Brothers försattes i konkurs under 2008. Ovanstående händelser resulterade i en dominoeffekt av fler konkurser och uppköpande av krisdrabbade banker. Förtroendet mellan bankerna försvagades och därmed ökade stiborräntan. Det blev allt svårare att låna pengar, både mellan banker men även för privatpersoner och företag. (Scocco, 2009)

Som en följd av de finansiella händelserna under 2008 gjorde IASB vissa förändringar i standarden IAS 39, *finansiella instrument*, och IAS 7, *Rapport över kassaflöden*. IASB:s förändring resulterade i att företagen inte längre behövde bokföra finansiella tillgångar till löpande marknadsvärde, vilket innan standardändringen minskade företagens balansräkning avsevärt. Ytterligare ändringar gjordes gällande användandet av befintliga marknadspriser och riktlinjer ändrades för mätning med inaktiva marknader. (Amel-Zadeh & Meeks, 2013)

1.2 Problemdiskussion

Enligt IAS 36 (2013) skall immateriella tillgångar årligen nedskrivningsprövas. Goodwillnedskrivningar har varit begränsade de senaste åren trots att finanskrisen gjorde att världsekonomin hamnade i lågkonjunktur. Detta drabbade företag i olika utsträckning och detta påverkade företagets värde. Vid en värdeminskning av

företaget minskar företagets tillgångar i värde, således också goodwill, vilket leder till en minskning av företagets resultat. Enligt IAS 36 (2013) skall goodwill nedskrivningsprövas minst en gång om året och ibland fler gånger om behovet finns. Vid en lågkonjunktur bör en nedskrivningsprövning göras för att se att tillgången motsvarar det verkliga ekonomiska värdet. Uppgår goodwillposten till ett högre värde än verkligt värde skall tillgången skrivas ned. Tidigare studier visar att företagen gör begränsade nedskrivningar och lämnar bristfälliga upplysningar.

Gauffin och Nilsson (2012) studerade goodwillposternas omfattning och huruvida företagen lämnar upplysningar om hur avskrivning av särredovisade immateriella tillgångar går till. Goodwill och övriga immateriella tillgångar blir allt viktigare att studera i noterade börsföretag eftersom dessa utgör en betydande post i balansräkningen. Gauffin och Nilsson fann i sin studie att det råder brist på goodwillnedskrivningar. (Gauffin & Nilsson, 2012)

Pernilla Rehnberg (2008) gjorde en studie om hur omgivningen påverkat nedskrivningen från nedskrivningsprövning samt vilka faktorer som låg till grund för att IFRS inte tillämpas. Studien belyser det faktum att företag måste göra egna bedömningar för att tillgångar och skulder skall återspegla det verkliga värdet. Denna frihet leder ibland till att de antaganden som företag gör inte är neutrala. (Rehnberg, 2008)

En studie av Wines, Dagwell och Windsor (2007) såg till hur företagsledningens incitament påverkar om en nedskrivningsprövning leder till en nedskrivning eller inte. Ett problem med detta är företagets möjlighet att manipulera sin redovisning. Vid uppskattning av höga framtida kassaflöden och en låg diskonteringsränta genererar detta en missvisande bild om ett nedskrivningsbehov finns. (Wines, Dagwell & Windsor, 2007)

Brist på upplysningar i de finansiella rapporterna försvårar för intressenter att förutspå framtida nedskrivningsbehov enligt Hayn och Hughes (2009). För att ge intressenterna möjligheten att skapa sig en uppfattning om det råder ett nedskrivningsbehov eller inte. Krävs det att företagen lämnar utförligare information i sina finansiella rapporter. Hayn och Hughes studie visar även att det förekommer fördröjningar från och med att ett nedskrivningsbehov fastslås tills dess att nedskrivningen äger rum. I vissa fall kan detta ta upp till tio år innan nedskrivningen sker. (Hayn & Hughes, 2009)

1.3 Problemformulering

Problemdiskussionen ligger till grund för de frågeställningar som kommer att utgöra uppsatsen:

- Hur har storleken på goodwillnedskrivningar sett ut åren efter finanskrisen?
- Hur påverkas goodwillnedskrivningar av diskonteringsräntan?
- Hur väl tillämpar företagen de kvalitativa egenskaperna i sina finansiella rapporter och i vilken utsträckning lämnas upplysningar?

1.4 Syfte

Syftet med uppsatsen är att undersöka vilken effekt lågkonjunkturen har haft på goodwillnedskrivningar för börsnoterade företag inom industri- och telecombranschen på Nasdaq OMX Stockholm 30. Vi vill undersöka om företag har gjort nedskrivningar av goodwill eller inte och skapa en uppfattning om bakomliggande orsaker till utfallet. De företag som gjort nedskrivningar kommer studeras ytterligare, både på bransch- och företagsnivå. Vi vill undersöka vilken effekt diskonteringsräntan har på goodwillnedskrivningar samt vikten av att företag lämnar fullständig information i sina finansiella rapporter.

1.5 Avgränsningar

Vi kommer att begränsa vår uppsats till företag inom industri- och telecombranschen som är noterade på NASDAQ OMX Stockholm 30. Denna avgränsning resulterar i elva börsnoterade företag. Vi har valt att avgränsa vår undersökning till just dessa två branscher då de har höga goodwillposter. Vi kommer att undersöka de företag som följer IFRS. Företagen som har valts ut har haft en publicerad årsredovisning 2008.

1.6 Uppsatsens disposition

Metod, kapitel 2:

Fortsättningsvis kommer kapitel 2 att redogöra för det tillvägagångssätt som använts under uppsatsens gång. Inledningsvis kommer kapitlet beskriva vårt val av ansats samt vilka urval som har gjorts. Vi kommer att redogöra för hur vi har tagit fram den teoretisk referensram, empirisk insamling samt analysen. Kapitlet avslutas med ett resonemang kring validitet och reliabilitet.

Teoretisk referensram, kapitel 3:

Vidare kommer vi att presentera den teoretiska referensram som ligger till grund för undersökningen. Vi kommer att redogöra för vad goodwill är, hur det värderas samt hur en förvärvsanalysprocess går till. Vidare kommer vi redogöra kring de standarder och regelverk som styr goodwill. Fortsättningsvis kommer vi att redogöra för de kvalitativa egenskaper som föreställningsramen lägger stor vikt vid. Dessutom kommer vi att presentera en jämförelse mellan det amerikanska regelverket U.S GAAP och det europeiska IFRS. Kapitlet avslutas med att presentera tidigare forskning. Här kommer vi att belysa upplysningarnas relevans har samt vilka externa faktorer som kan påverka en goodwillnedskrivning. Vi kommer även att lämna en redogörelse för de konjunkturrapporter som lämnats av Svenskt Näringsliv för 2008-2012.

Empirisk insamling och analys, kapitel 4:

Vi kommer att presentera de företag som ligger till grund för studien. Diagram och tabeller kommer att utgöra en stor del av vad som kommer att presenteras. Dessa kommer att förklaras verbalt kopplat till respektive diagram och tabell. I empiri -och analyskapitlet presenterar vi det underlag som tagits fram för studien. Analysen kommer att ligga i anslutning till varje diagram för att underlätta för läsaren att följa med i de resonemang som följer. Undersökningen genomförs både på bransch- och företagsnivå. Den empiriska insamlingen kommer att kopplas samman med den teoretiska referensramen.

Slutsats, kapitel 5:

Uppsatsen avslutas med en slutsats där vi presenterar och besvarar de frågeställningar som ligger till grund för uppsatsen. Detta kommer att göras utifrån den empiriska insamling och analys som tidigare presenterats. Uppsatsen och kapitlet avslutas med att presentera förslag till vidare forskning.

2. Metod

Studiens tillvägagångssätt presenteras i detta kapitel. Det lämnas en motivering till val av ansats samt hur vi har gjort urval för studien. En presentation av hur den teoretiska referensramen har tagits fram presenteras i detta kapitel. Vidare kommer vi att lägga fram hur insamlad data har bearbetats, strukturerats och analyseras. Metodkapitlet avslutas med genomgång av validitet och reliabilitet.

2.1 Ansats

Det finns två typer av teori, deduktiv och induktiv, enligt Bryman och Bell (2013). En deduktiv teori presenterar förhållandet mellan teori och praktik utifrån den vanligaste uppfattningen. Teorin går ut på att man utifrån befintlig teori söker empirisk information för att se om förväntningarna överensstämmer med verkligheten. Beroende på utfall härleder eller deducerar forskaren hypoteser som skall underkastas en empirisk undersökning. Denna teori kan lätt leda till att forskaren letar information som skall stämma överens istället för att skapa en verklig bild. Den deduktiva teorin har kritiserats på grund av detta. I den induktiva teorin är tillvägagångssättet motsatt. Forskaren utgår ifrån en empirisk insamling och letar därifrån teoretiskt stöd. Detta tillvägagångssätt minskar förväntningarna på utfallet i undersökningen eftersom man utgår från ett verkligt utfall vid informationssökning. (Bryman & Bell, 2013)

Vår uppsats kommer att ha en deduktiv utgångspunkt. Detta baseras på att vi tagit del av tidigare studier som säger att goodwillnedskrivningar varit begränsade åren efter finanskrisen. Syftet med denna uppsats blir således att undersöka om detta stämmer överens med de utvalda fallföretagen. Vår studie kommer att undersöka åren 2008-2012. Det är enligt Jacobsen (2002) en förutsättning att undersöka flera år för att kunna jämföra och finna samband för de bakomliggande orsaker och syften som företag har med sina redovisningsval.

En kvantitativ studie kommer att ligga till grund för vår uppsats. Insamling av numerisk data benämns som en kvantitativ metod. Relationen mellan teori och forskning är av ett deduktivt slag. (Bryman & Bell, 2013) Vår metod för att söka empirisk information grundar sig i en numerisk datainsamling vilket ger oss ytterligare anledning att utforma vår studie utifrån en kvantitativ metod. Larsen (2010) lägger fram det faktum att genom att utföra en studie ur ett kvantitativt perspektiv ges möjligheten att utesluta onödig information och istället fokusera på de siffror och resultat som är väsentliga för studien. Den information som efterfrågas kan ibland vara väldigt begränsad vilket kan leda till försämrad validitet.

2.2 Urval

Val av branscher för undersökningen baseras på tidigare studenters rekommendationer. Vi har rådfrågat ett uppsatspar från tidigare termin som skrev kring ämnet goodwill, om vad de skulle göra annorlunda om de fick möjligheten att skriva uppsats igen. De tidigare studenterna menade på, utifrån deras undersökningar, att goodwill skiljer sig åt avsevärt mellan branscher. Därmed blev vi rekommenderade att använda oss av branscher som har likvärdiga- och stora goodwillposter. Detta för att kunna se ett tydligare samband mellan goodwillnedskrivningar. Anledningen till att vi valde industri- och telecombranschen baseras på vårt eget intresse då dessa

branscher redovisar höga goodwillvärden vilket vi anser öka intresset då det finns mycket att analysera.

Efter att ha valt ut dessa två branscher har vi gjort ytterligare urval. För att undersökningen skall uppfylla en hög reliabilitet har vi undersökt företagens redovisningsval. Vi har valt ut de företag som följer IFRS samt bortsett från de företag som har ett brutet räkenskapsår. Detta val har gjorts på grund av att alla företag som skall delta i undersökningen skall uppfylla samma kriterier. Detta urval har gjorts för att stärka undersökningens tillförlitlighet och möjlighet att jämföra de utvalda företagen med varandra.

När dessa tre urval gjorts har vi kommit fram till de företag som skall utgöra forskningsunderlag för studien. Elva utvalda företag inom telecom- och industribranschen kommer att studeras och undersökas (se bilaga).

2.3 Teoretisk referensram

Information kring ämnet goodwill har samlats in från olika vetenskapliga källor såsom tidskrifter, vetenskapliga artiklar, litteratur och regelverk. Tidigare studier kring ämnet har studerats och kommer att presenteras inom den teoretiska referensramen. Trots att studierna i vissa fall är applicerade på amerikanska företag som inte följer IFRS anses studien vara relevant då problematiken sträcker sig över regelverken. Svenskt Näringsliv har årligen skrivit konjunkturrapporter som ligger till grund för att möjliggöra en analys av den svenska ekonomin.

Studien grundar sig delvis på artiklar och rapporter från tidningen Balans med FAR som ansvarig utgivare. Vetenskapliga artiklar har tagits fram med hjälp av Göteborgs Universitets olika databaser såsom Libris och Gunda. Även Google Scholar har varit till hjälp för framtagande av vetenskapliga artiklar. Övrig litteratur är inhämtad efter sökning och genomgång med hjälp av de resurser som finns vid universitetsbiblioteket. De standarder och regelverk som behandlar goodwill är hämtade från FAR Online. Tidigare studier består av vetenskapliga artiklar samt övriga artiklar som är presenterade i tidningen Balans eller genom internationella tidskrifter.

2.4 Empirisk insamling och analys

Vår datainsamling består av de utvalda företagens årsredovisningar samt en insamling från databasen Revider. Denna databas innehåller samma information som presenteras i årsredovisningarna men ger en enklare sökfunktion. Revider är tillgänglig genom Göteborgs universitetsbibliotek. Bryman & Bell (2013) redogör för att denna typ av datainsamling reducerar risker för att materialet är organiserat och manipulerat till någon annans fördel.

Datainsamlingen kommer att presenteras i form av tabeller och diagram. Detta för att underlätta för läsaren att följa vårt resonemang. De företag som ligger till grund för studien är börsnoterade. På grund av den reglering som föreligger vid upprättande av årsredovisningar anser vi att dessa uppfyller god redovisningssed och kan bedömas som tillförlitliga. Vi kommer även att presentera vissa diagram i form av ett

genomsnittsvärde. Detta för att jämförelserna mellan branscherna skall bli lättare att förstå då branscherna utgörs av olika antal företag.

I anslutning till den empiriska insamlingen kommer vi att presentera vår analys. Detta för att underlätta för läsaren att begripa de resonemang som kopplas samman. Analysdelen bygger på att koppla samman datainsamlingen med den teoretiska referensramen.

2.5 Validitet

Vikten av att säkerställa att undersökningen uppfyller rätt syfte och mäter det som faktiskt är tänkt är betydande för undersökningens validitet. Jacobsen (2002) anser att genom jämförelser mellan tidigare forskning och undersökningar som mäter samma företeelser ger det läsaren en tydlig bild av huruvida undersökningen uppfyller sin validitet.

Validitet fastställer huruvida undersökningen mäter ett specifikt begrepp (Bryman & Bell, 2013). Detta genom att undersöka resultat från tidigare forskning och jämföra dessa med egna resultat för att se om det finns skillnader i utfallet. Är skillnaderna få eller inga alls så överensstämmer undersökningarna med varandra vilket ger en hög intern validitet enligt Jacobsen (2002). Bryman och Bell (2013) nämner olika former av validitet där begreppsvaliditet är en av dem. Begreppet är en teori som lägger vikt vid att bevisa hypoteser som är relevanta för begreppet i fråga.

För att kunna mäta det undersökningen syftar till är datainsamlingen av intresse. Stort fokus bör läggas på att se till att insamlingen är tillförlitligt gjord och att den data vi använder oss av är rättvisande (Bryman & Bell, 2013). Vår datainsamling hänförs till de utvalda företagens årsredovisningar. Föreställningsramen berör just tillförlitlighet och jämförbarhet som kvalitativa egenskaper som årsredovisningar skall uppfylla (Föreställningsram, 2012). Således bör materialet redan ha någon form av validitet.

2.6 Reliabilitet

I grunden handlar reliabilitet om pålitlighet och följdriktighet. Begreppet lägger fokus på de frågor som rör måtten och mätningarnas tillförlitlighet. Stabilitet är ett av tre nyckelbegrepp inom reliabilitet. Begreppet tar ställning till huruvida ett mått är tillförlitligt eller inte. (Bryman & Bell, 2013)

Underlaget för denna studie är baserat på siffror från årsredovisningar som är granskade av en revisor. Vi har således använt oss av siffror som bestämts vid ett bokslut. Det finns många olika sätt för företag att upprätta en årsredovisning. Exempelvis kan företagen själva bestämma huruvida de skall använda sig av nyttjandevärde eller verkligt värde. Detta ökar betydelsen för att ingående beakta de noter som presenteras i årsredovisningen. Enligt Bryman & Bell (2013) är ett mått stabilt såvida att utfallet skulle vara detsamma om undersökningen skulle upprepas. Skulle vår undersökning göras ytterligare en gång till skulle bokslutet med stor sannolikhet se likadan ut och underlaget skulle således inte fluktuera. Studiens underlag för undersökningen anses vara stabil.

Det är även avgörande att studiens mätningar har utförts på samma sätt under hela undersökningen. Detta för att säkerställa att resultatet är byggt på liknande förutsättningar (Eliasson, 2006). Därav är det viktigt att förklara för läsaren hur vi har gått till väga. Detta presenteras i vår metoddel; empirisk insamling.

3. Teoretisk referensram

Vi kommer att redogöra för vad goodwill är, hur det värderas samt hur en förvärvsanalysprocess går till. Vidare kommer vi att redogöra för de standarder och regelverk som styr goodwill. En beskrivning av föreställningsramens kvalitativa egenskaper samt dess inflytande på goodwill. Vi kommer vidare att presentera tidigare forskning som är gjort på detta ämne. De krav som föreligger för företagens redovisning av goodwill kommer att läggas fram. Kapitlet avslutas med en redogörelse av de konjunkturrapporter som Svenskt Näringsliv presenterades under de undersökta åren 2008-2012.

3.1 Vad är goodwill och hur värderas goodwill?

Goodwill har på senare tid varit ett omdiskuterat och kontroversiellt ämne. Det finns i princip två olika typer av goodwill, internt upparbetad goodwill och förvärvad goodwill. Internt upparbetad goodwill är ett företags rykte, image, personalens professionalism och den kunskap som finns inbyggd i företaget, exempelvis kundstock och instruktioner. Internt upparbetad goodwill anses inte ha ett tillförlitligt beräknat värde och tillåts därför inte att redovisas som en tillgång i balansräkningen. (Sundgren, Nilsson & Nilsson, 2009) Förvärvad goodwill uppkommer i samband med att ett företag förvärvas eller inkråmet i ett annat företag. Om det avtalade priset vid förvärvet överstiger det verkliga värdet på tillgångarna med avdrag för skulderna resulterar detta i en residual som kommer att utgöra en goodwillpost. Goodwillposten uppkommer alltså i samband med förvärv och består av tillgångarnas övervärde. (Far Online, 2013).

Beräkning av goodwill	
+	Dotterbolagets EK vid förvärv
+/-	Över-/undervärden av tillgångar netto
=	Summa
-	Köpeskillning
=	Goodwill

Tabell 1: Beräkning av goodwill

3.2 Förvärvsanalysprocessen

Företag kan växa antingen organiskt eller via rörelseförvärv. Organisk tillväxt sker genom expanderings, exempelvis genom lansering av en ny produkt (vilket ökar försäljningen) eller genom att expandera geografiskt. Genom att växa via förvärv köper ett bolag upp ett annat befintligt bolag och tillsammans bildar de en koncern. Ena parten blir moderbolag och det andra blir dotterbolag. Upphandlas bolaget över 50 % har det förvärvande bolaget bestämmande inflytande. Processen börjar med att göra en förvärvsanalys för att identifiera det nya företags tillgångar och skulder i enlighet med IFRS 3 *Rörelseförvärv*. Dessa värderas till verkligt värde och eventuella

över- eller undervärden justeras i koncernens balansräkning. Även eliminering sker av dotterbolagets eget kapital i moderbolaget.

I det fall då bolaget förvärvar mindre än 100 % av det nya bolaget uppstår en fördelning mellan majoritetsägare och minoritetsägare. Bestämmande inflytande erhålls vid ägande över 50 %. Om mindre än 50 % av bolaget förvärvas tillämpas inte längre IFRS 3 *Rörelseförvärv* och det finns inte längre bestämmande inflytande över det nya bolaget. Förvärv upp till 20 % regleras i enlighet med IAS 39 *Finansiella instrument: redovisning och värdering*. Förvärv mellan 20 % - 50 % klassificeras som innehav i intresseföretag och behandlas i enlighet med IAS 28 *Innehav i intresseföretag*. (Marton, 2013)

3.3 IFRS 3- Rörelseförvärv

International Financial Reporting Standard, IFRS, är en utformad standard som berör IFRS 3 *Rörelseförvärv*. Standarden är utformad av International Accounting Standards Board, även förkortat IASB (tidigare IASC). Standarden berör hur tillämpningen gällande förvärv av tillgångar och skulder skall ske. IASB utformar denna standard med syfte att förbättra redovisningen av rörelseförvärv i företags finansiella rapporter. (IFRS 3, 2013) IASB:s Föreställningsram redogör för kvalitativa egenskaper som grund för att öka användningen av finansiella rapporter. Relevans, tillförlighet och jämförbarhet är grundläggande och förstärkande egenskaper som ligger till grund för att öka kvaliteten i rapporterna.

Hela IFRS genomsyras av en så kallad principbaserad redovisning till skillnad från många andra lokala regelverk som är regelbaserade. Skillnaden mellan dessa är att det principbaserade regelverket lämnar större utrymme för att göra en egen bedömning. Detta är för att varje företag är unikt vilket skall speglas i redovisningen. Denna handlingsfrihet anses resultera i mer professionalitet och ge en bättre avspeglning av den ekonomiska verkligheten. Ändamålet med att ge företagen denna handlingsfrihet är att ge ett korrekt återgivande. (Runesson, 2013) Ett korrekt återgivande kräver att redovisningen skall vara *fullständig, neutral och fri från fel*. Om redovisningen är *fullständig* innebär detta att all nödvändig information som användaren behöver för att förstå redovisningen lämnas. *Neutral*, det kan finnas incitament för företagsledningen att manipulera redovisningen och det är därmed viktigt att informationen måste vara neutral, alltså inte vinklad. Genom att vara *fri från fel* är redovisningen korrekt och utelämnar inte någon information (Marton, 2013).

3.3.1 Kvalitativa egenskaper

Föreställningsramen lägger fram kvalitativa egenskaper som finansiella rapporter bör innehålla för att informationen skall vara användbar. Det finns fyra väsentliga kvalitativa egenskaper som bidrar till användningen av finansiella rapporter. (Marton, 2013)

Begriplighet, en finansiell rapport skall vara begriplig för användarna. Trots att viss information kan vara svår att förstå för användaren får denna inte utelämnas. Dock

förväntas användaren ha en viss ekonomisk kunskap för att kunna utläsa en finansiell rapport.

Relevans, stor vikt läggs vid att information som ges i de finansiella rapporterna ska vara relevant för användarna som beslutsunderlag. Klassificeringen om informationen är relevant eller inte baseras på huruvida informationen påverkar och underlättar för användarna att fatta beslut.

Tillförlitlighet, information i de finansiella rapporterna måste vara tillförlitlig och vinkling av information får inte tillämpas. (Föreställningsram, 2012) Informationen får inte innehålla väsentliga fel (Sundgren, Nilsson & Nilsson, 2009). Föreställningsramen belyser situationer där det kan vara aktuellt att göra en avvägning mellan huruvida relevans och tillförlitlighet kan uppfyllas samtidigt. Viss information är relevant för företagets intressenter att veta men samtidigt kan informationen vara bristfällig om den skulle appliceras i resultat- och balansräkning. (Föreställningsram, 2012) Ökad information och utförliga upplysningar ger användaren goda möjligheter att avgöra tillförlitligheten i redovisningen. (Sundgren, Nilsson & Nilsson, 2009)

Jämförbarhet, informationen skall kunna jämföras med liknande information från en period till en annan inom ett företag eller mellan olika företag. Detta är relevant för att öka möjligheterna för investerare att fatta beslut när de exempelvis skall köpa, sälja eller behålla aktier. (Föreställningsram, 2012)

I vissa fall kan det vara aktuellt att ändra redovisningsprinciper för att öka relevansen, begripligheten och tillförlitligheten i de finansiella rapporterna (Sundgren, Nilsson & Nilsson, 2009).

3.4 IAS 38- Immateriella tillgångar

”En icke-monetär tillgång utan fysisk form” (IAS 38, p.8, 2013) - är definitionen för en immateriell tillgång enligt IAS 38 (2013). Bedömningen av immateriella tillgångar är relativt svår enligt redovisningspraktiker, analytiker och normsättare. Immateriella tillgångar skapar svårigheter att värdera det framtida ekonomiska värdet. Detta gör att skillnader uppstår vid värdering av materiella och immateriella tillgångar i praktiken. (Marton, 2013)

IAS 38 är en standard som gäller för immateriella tillgångar (IAS 38, 2013). IAS 38 är lämplig att använda när det inte finns någon annan standard som inkluderar immateriella tillgångar. Goodwill som uppkommer i samband med förvärv omfattas av IFRS 3 och således är inte IAS 38 en lämplig standard att tillämpa för denna tillgång. (Marton, 2013)

3.5 IAS 36 - Nedskrivning av immateriella tillgångar

International Accounting Standards Committee, IASC, utformande en standard, IAS 36, som redogör för hur nedskrivning av goodwill skall tillämpas (Marton, 2013). IAS 36 beskriver metoder som både skall förebygga och säkerställa att tillgångar inte redovisas till ett högre värde än återvinningsvärdet (IAS 36, 2013). Återvinningsvärdet speglar det högsta värdet av nyttjandevärdet och verkligt värde minus försäljningskostnader (Marton, 2013). En immateriell tillgång med obestämd

nyttjandeperiod inklusive goodwill skall redovisas och hänföras till den kassagenererade enhet som tillgången hör till (IAS 36, 2013).

3.5.1 Kassagenererade enheter

IAS 36 (p.6, 2013) definierar en kassagenererad enhet som *“den minsta identifierbara grupp av tillgångar som vid fortlöpande användning ger upphov till inbetalningar som i allt väsentligt är oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar”*.

Vid ett rörelseförvärv där goodwill uppstår skall denna hänföras till den kassagenererande enhet som goodwill kan allokeras till. En kassagenererande enhet har betydelse för hur nedskrivningsprocessen av goodwill går till och man måste därför kunna identifiera enheten. (Marton, 2013)

Hur företaget väljer att fördela goodwill till kassagenererade enheter påverkar hur stort nedskrivningsbehov som uppstår enligt Carlin & Finch (2008). Fördelas goodwill till kassagenererande enheter på högre nivåer i företaget reduceras risken för nedskrivningsbehov. Carlin och Finch (2008) studerade hur väl företag följde IAS 36 upplysningskrav och fann att 82 % av de undersökta företagen lämnat tillräckliga upplysningar om huruvida goodwillen var fördelad till kassagenererade enheter. De företag som inte lämnar några upplysningar om hur goodwill är hänförd gör det omöjligt för företagets intressenter att veta vart goodwillen skall allokeras. Detta skapar brister i företagets upplysningar. (Carlin & Finch, 2008)

3.5.2 Nedskrivningsprövning av goodwill

I enlighet med IAS 36 skall goodwill nedskrivningsprövas årligen. Om det redovisade värdet överstiger nuvärdet för tillgången skall en nedskrivning göras. IAS 36 tillåter inte återföring av tidigare nedskrivning i kommande period (IAS 36, 2013). Standarden motsäger sig detta eftersom en återföring av en goodwillnedskrivning är svår att åtskilja från ny internt upparbetad goodwill (Marton, 2013).

3.5.2.1 Fastställande av nedskrivningsbehov

Det finns flera faktorer att ta hänsyn till vid bedömning om det råder ett nedskrivningsbehov. Det finns både externa och interna informationskällor som kan ge företag information om en nedskrivningsprövning behöver göras. Återvinningsvärdet är viktigt att ta hänsyn till då en tillgång aldrig får redovisas över detta värde. När en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet skall en immateriell tillgång skrivas ned. (IAS 36, 2013) IAS 36 definierar återvinningsvärdet som *“det högre av det verkliga värdet minus försäljningskostnader för en tillgång eller kassagenererande enhet och dess nyttjandevärde”* (IAS 36, p. 18, 2013).

3.5.2.2 Externa och interna informationskällor

När man skall fastställa huruvida en tillgång skall skrivas ned eller inte så skall hänsyn tas till både externa och interna informationskällor. Dessa kan ge indikationer på att det råder ett nedskrivningsbehov.

Externa informationskällor handlar om huruvida det går att observera indikationer på att tillgångens värde har minskat. Dessa indikationer skall vara oberoende av

tillgångens ålder och normala användning. Ytterligare en extern källa är om det uppstår betydande förändringar till nackdel för företagets, exempelvis marknadsförutsättningar och ekonomisk- eller juridisk omgivning för den marknad som tillgången är avsedd för att användas i. Skulle företagets eget kapital redovisas så att det överstiger börsvärdet är det en extern indikation på att det föreligger ett nedskrivningsbehov.

Skulle företaget upptäcka att det finns belägg för att tillgången är skadad, föråldrad eller att företaget planerar att avveckla eller att inte längre nyttja tillgången så indikerar denna interna informationskälla på att det finns ett nedskrivningsbehov. (IAS 36, 2013)

3.5.3 Upplyningskrav

Företag måste enligt IAS 36 (2013) lämna upplysningar för varje kassagenererande enhet som är hänförlig till goodwill eller immateriella tillgångar med obestämmd nyttjandeperiod. Detta om posten är stor i jämförelse med *“företagets totalt sett redovisade värde på goodwill och immateriella tillgångar med obestämbara nyttjandeperiod”* (IAS 36 p.134, 2013).

Upplysning skall ges om återvinningsvärdet och hur detta fastställts av företaget. Återvinningsvärde bestäms av det högsta värdet av nyttjandevärdet och verkligt värde minus försäljningskostnader.

Nyttjandevärdet skall återspegla framtida kassaflöden som tillgången förväntas att generera, pengars tidsvärde, priset för att bära eventuella osäkerheter som härrör från tillgången samt förväntade variationer i kassaflödets storlek och tidsperioder. Vid beräkning av nyttjandevärdet skall en uppskattning göras av framtida in- och utbetalningar som genereras av tillgången samt en diskontering av dessa framtida in- och utbetalningar. Dessa uppskattningar skall göras utifrån företagsledningens bedömning och skall på bästa möjliga sätt återspegla de ekonomiska förhållanden som råder under återstående nyttjandeperiod. Företagsledningens bedömningar baseras på budgetar och andra finansiella rapporter.

Det är inte obligatoriskt enligt IFRS 13 att lämna upplysningar om hur beräkning av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader har gått till. Om ett företag inte värderar återvinningsvärdet enligt *“noterat värde”* för en identisk enhet behöver upplysningar lämnas. Upplysningar skall ges om vad som legat till grund för det antagna värdet samt en upplysning om vilken metod som använts. Om diskonterade kassaflödesprognoser använts vid värdering av verkligt värde måste ytterligare upplysningar ges. Bland annat vilken diskonteringsfaktor som använts inom avsedd period, tillväxttakten och vilken period som man gör kassaflödesprognoserna för. (IAS 36, 2013)

I Gauffin och Törnstens (2010 A) studie såg de att det vanligaste sättet vid värdering av återvinningsvärde var värdering till nyttjandevärde. Denna värdering gjordes med hjälp av diskontering av framtida kassaflöden till ett nuvärde. Samma resultat fick Gauffin och Törnsten även året innan. (Gauffin & Törnsten, 2010 A)

3.6 Jämförelse mellan U.S GAAP och IFRS

Värdering av goodwill regleras olika för den europeiska standarden IFRS och den amerikanska standarden U.S GAAP. Enligt U.S GAAP värderas goodwill till det pris som överstiger det verkliga värdet av det förvärvande företagets tillgångar, netto. Enligt IFRS fastställs goodwill som det över-/undervärde som återstår av köpeskillingen vid ett förvärv. (Jerman & Manzin, 2008) IFRS fördelar goodwill på kassagenererade enheter eller andra enheter som tillgången kan hänföras till. U.S GAAP fördelar goodwill på en rapporterad enhet inom företaget.

Både IFRS och U.S GAAP nedskrivningsprövar immateriella tillgångar. Enligt regelverken skall detta göras årligen. Hur nedskrivningen skall gå till skiljer sig däremot mellan regelverken. U.S GAAP genomför en nedskrivning i två steg. Det första steget testar om det redovisade värdet stämmer överens med verkligt värde för den rapporterade enheten. Om det redovisade värdet är högre än det verkliga värdet skall nedskrivning göras. (EY, 2012) Steg nummer två jämför ett uppskattat verkligt värde mot det redovisat goodwillvärde. Resultatet avgör hur stor nedskrivningen blir. (Schultze & Weiler, 2010) Enligt IFRS krävs endast ett steg. Vid nedskrivningsprövning jämförs det redovisade värdet med återvinningsvärdet för den kassagenererande enheten. Nedskrivningsstorleken beror på hur stor skillnaden är mellan redovisat värde och återvinningsvärde. (EY, 2012)

När en immateriell tillgång har nedskrivits tillåts ingen återföring av nedskrivningen enligt U.S GAAP. IFRS tillåter däremot återföring av en nedskriven immateriell tillgång genom att skriva upp tillgången igen. Detta gäller dock inte goodwill, då är det inte tillåtet att göra någon återföring av en redan nedskriven tillgång enligt IAS 36. (Jerman & Manzin, 2008)

3.7 Tidigare forskning

3.7.1 Goodwillnedskrivningar och betydelsen av upplysningarnas relevans

Goodwill och övriga immateriella tillgångar blir allt viktigare i noterade företag och utgör ofta en betydande post i balansräkningen. Samtidigt råder en brist på nedskrivningar. I en studie av Gauffin och Nilsson (2012) har de studerat noterade företags helårsrapporter från 2005 till 2011. Den sista studien publicerades år 2012 och avsåg en granskning av 2011 års årsredovisningar från 253 företag noterade på OMX NASDAQ Stockholm. Gauffin & Nilsson (2012) har huvudsakligen studerat 86 av dessa företag då dessa har gjort minst ett rörelseförvärv under året 2011. De har även studerat förklaringar av goodwillpostens omfattning samt vilka upplysningar företagen lämnar kring redovisning av särredovisade immateriella tillgångar. Enligt tidigare studier har rörelseförvärv minskat marginellt till 37 % medan det förvärvade beloppen ökade till 97 miljarder från föregående år, 79 miljarder.

Gauffin och Nilsson (2012) påtalade att posten goodwill blev den näst högsta någonsin under 2010. Immateriella tillgångar minskade dock avsevärt från att varit rekordhög. Ett konstaterande av detta är att identifieringen av immateriella tillgångar inte längre sker lika kraftigt som tidigare. Gauffin och Nilsson undersökte också relationen mellan identifierade immateriella tillgångar och goodwill. Gauffin och Nilsson identifierade immateriella tillgångar och goodwill på 80 av de 86 förvärvande

företagen. I de återstående sex företagen var köpeskillingen lika stor som de materiella tillgångarna och inga immateriella tillgångar var identifierade. Undersökningens resultat blev att 25 % av företagen redovisade goodwill men inte några immateriella tillgångar. De fann också att 3 % av de undersökta företagen hade förvärvat nettotillgångar och skulder som uppkom till samma belopp som köpeskillingen. Ingen goodwill påträffades. Gauffin och Nilsson fann att väldigt få av företagen uppgav någon avskrivning på de immateriella tillgångar som förvärvats. Endast drygt 16 % av företagen som identifierat immateriella tillgångar gav upplysningar om avskrivningstid, vilket var en minskning jämfört med tidigare år. Trots detta såg Gauffin och Nilsson detta positivt då det faktiskt finns företag som ger denna upplysning. Detta gör det lättare för användarna att se företagets kommande kostnadsbelastning på de förvärvade tillgångarna. Gauffin och Nilsson fann denna information var väldigt ofullständig, främst i rapporterna från 2005. Åren 2006-2008 blev dock upplysningsnivån bättre men sjönk 2009 igen. Under 2010 började företagen återigen lämna fler upplysningar. Under 2012 såg Gauffin och Nilsson en standardisering av upplysningar gällande goodwill vilket inte ger något mervärde för användarna.

Gauffin och Nilsson studerade även företagets förmåga att skriva ned sin goodwillpost. Resultatet blev att nedskrivningarna var oerhört få för samtliga företag. Nedskrivningarna låg mellan 1 % - 2 % av den sammanlagda goodwillposten och var konstant för 2008-2011. (Gauffin & Nilsson, 2012) Eftersom goodwillnedskrivningar påverkar resultatet negativt påverkar det också företagets möjligheter till att lämna utdelning. Resultatet påverkar eget kapital vilket således blir aktuellt att beakta vid stora goodwillposter. (Nordström & Suarez, 2007)

3.7.2 Diskonteringsränta - vid tillämpning av diskontering av framtida kassaflöden

Gauffin och Thörnsten (2010 A), verksamma vid Grant Thorntons corporate finance avdelning, gjorde en studie om vilken diskonteringsränta utvalda företag använde sig av vid tillämpning av diskontering av framtida kassaflöden. Företagens diskonteringsränta är företagsledningens syn på riskprofilen för de kassagenererande enheterna.

Det är av stor betydelse att analysera WACC för att skapa en uppfattning om hur de prognostiserade kassaflödena har diskonterats. Detta för att diskonteringsräntan visar avkastningskravet på investerat kapital. Studien visade att under 2009 användes en diskonteringsränta på mellan 10 % -13 %. Under 2008 låg medianen på 11,5 % vilket inte innebär någon större förändring. De undersökta företagen värderade förvärvade bolag till ett så kallat p/e-tal vilket låg på ca 15. Gauffin och Thörnsten jämförde detta med börsens p/e-tal som vid samma tidpunkt låg på 16,1. Detta betyder att företagen värderade sina enheter på samma tillvägagångssätt som börsen. Under samma tid höjdes den riskfria räntan till 3,30 % från tidigare 2,44 %. Detta trots att över 40 % av de undersökta företagen sänkte sin diskonteringsränta mellan år 2008-2009. Uppmärksamhet fästes vid att många företag sänkte sin diskonteringsränta samtidigt som den riskfria räntan höjdes. Resultatet av en sänkt diskonteringsränta leder till att värderade tillgångar ökar i värde. Gauffin och Thörnsten kunde inte hitta förklaringar till varför över 40 % av företagen sänkte sin diskonteringsränta. De kunde inte heller hitta varför flera av företagen utelämnade vilken diskonteringsränta de använt. (Gauffin & Thörnstens, 2010 A)

3.7.3 Faktorer som påverkar goodwillnedskrivning

Det är från företagsledningens sida inte givet att en nedskrivningsprövning leder till nedskrivning. Detta på grund av att flera faktorer kan påverka dessa beslut. Faktorer så som omgivningens påverkan, ledningens incitament och nedskrivning i samband med byte av redovisningsprincip är faktorer som påverkar antagandet om en nedskrivningsprövning leder till en nedskrivning. (Lundqvist, 2008)

En studie som tagits fram av Pernilla Lundqvist (2008) studerade hur omgivningens faktorer påverkar nedskrivning vid en nedskrivningsprövning. Det har även studerats kring vilka faktorer som låg till grund för när IFRS inte tillämpas. Undersökningen grundades på positiv redovisningsteori och institutionell teori. Den positiva redovisningsteorin handlar om huruvida det går att förutsäga företagsledningens agerande gentemot nya redovisningsrekommendationer och val av redovisningsmetod (Scott, 2003). Utgångspunkten för denna teori är att aktören är nyttomaximerare (Scott, 2003) medan den institutionella teorin fokuserar på institutioners påverkbarhet gentemot det kollektiva beteendet (Falkman, 2000).

På en osäker marknad tenderar företag att följa efter lönsamma företag inom samma bransch. Detta speglar vilken benägenhet företag har att påverkas av omgivningen. Resultatet av Lundqvists (2008) studie visade att inrättandet av ekonomiska mål och bonusprogram för ledningen påverkar ledningens redovisningsval. Detta kan kopplas samman med positiv redovisningsteori medan den institutionella teorin gav fler klargöranden till Lundqvists (2008) studie.

Det principbaserade regelverk som ligger till grund för IFRS 3 medför effekter där incitament från företagsledningen kan påverka hur de väljer att redovisa immateriella tillgångar. Företaget skall göra egna bedömningar som skall återspegla verkligt värde. Detta kan dock leda till att företagets antaganden ibland inte blir helt neutrala.

Det principbaserade regelverket ger företagsledningen utrymme att till viss del kunna anpassa redovisningsreglerna till varje unikt företag. Denna handlingsfrihet skapar problem då jämförbarheten och klarheten i redovisningen minskar. (Lundqvist, Marton, Pettersson & Rehnberg, 2008) Wines, Dagwell och Windsor (2007) menar att företagsledningen kan påverka egna antaganden gällande goodwillnedskrivningar för att undvika nedskrivningarna. Detta kan ledningen påverka genom att manipulera redovisningen med hjälp av att uppskatta framtida höga kassaflöden tillsammans med en låg diskonteringsränta och vice versa. Detta skapar en missvisande bild gällande behovet av att skriva ned goodwill. Denna typ av beteende var vanligt förekommande i USA vid införandet av SFAS 142. (Wines, Dagwell & Windsor, 2007)

En undersökning av Jordan och Clark (2004) studerade sambandet mellan byte av redovisningsprincip och nedskrivningar. Jordan och Clark (2004) ville studera hur införandet av SAFS 142 i USA påverkat företagets benägenhet att skriva ned goodwill genom att ha regelbytet som orsak. (Jordan & Clark, 2004) Carlin och Finch (2009) gjorde en likande studie där de studerade relationen mellan storleken på företagets goodwillpost och resultatet före skatt. Detta för att se hur val av diskonteringsränta påverkas. Relationen skulle visa företagets känslighet gentemot nedskrivningar. Undersökningen visade att företagets goodwillposter var 2,5 gånger större än resultatet före skatt. Detta påvisar att det råder stor känslighet gentemot

nedskrivningar då en nedskrivning skulle påverka resultatet avsevärt. Därmed menar Carlin och Finch att en låg diskonteringsränta har använts för att inte behöva skriva ned sin goodwillpost. (Carlin & Finch, 2009)

3.7.4 Upplivningsanvändning - Tendenser som tyder på nedskrivningsbehov

Hayn och Hughes (2009) redogör för användbarheten av de upplivningar som företagen återger i sina finansiella rapporter. I samband med att goodwillavskrivningar avskaffades blev det alltmer aktuellt att studera företagens upplivningar. Det lades stor fokus vid att studera information som presenteras i finansiella rapporter för att se om det fanns tendenser till att en nedskrivningsprövning skulle leda till att en nedskrivning blir aktuell. Hayn och Hughes (2009) kom fram till att de finansiella mått som företagen redovisar i sina rapporter inte uppvisar tillräckligt med information för att intressenter ska ha möjlighet att förutspå kommande nedskrivningsbehov. För att skapa möjlighet för investerare och intressenter att skapa sig en uppfattning om ett kommande nedskrivningsbehov så krävs ytterligare information. Studien grundar sig på amerikanska företag vilket innebär att man måste beakta att dessa företag regleras av det amerikanska regelverket U.S GAAP och inte IFRS.

När avskrivningar av goodwill inte längre är möjligt och standarden har ersätts av regelbunden tillsyn uppstår en ny situation för revisorer, investerare och tillsynsmyndigheter. U.S GAAP har utformat en standard, SFAS 142, som reglerar nedskrivningsprövning av goodwill. Enligt Hayn och Hughes (2009) har standarden ökat kvaliteten och upplivningarna från företagens sida. Trots detta visar studien att företagen inte lyckas få investerare och andra intressenter att skapa sig en förståelse för vilken kassagenererande enhet som goodwillen skall hänföras till.

Hayn och Hughes (2009) konstaterade under sin studie att det dröjde lång tid från det att värdeminskningen av goodwill uppstod tills dess att en nedskrivning blev ett faktum. I vissa fall kunde det dröja allt ifrån fyra till tio år beroende på företag och bransch. Enligt Hayn och Hughes studie går det inte att utläsa några tendenser för att det finns ett nedskrivningsbehov i företagens finansiella rapporter. Dock kan det ge möjligheter att skapa sig en uppfattning om vad som kan väntas i framtiden och vad som kan leda till en nedskrivning. Hayn och Hughes (2009) resonemang resulterar i att företagsledningen måste uppvisa försiktighet vid nedskrivning av goodwill eftersom det har en negativ effekt på resultatet. (Hayn & Hughes, 2006)

3.8 Ekonomiska framtidsutsikter 2009-2012

Externa informationskällor belyser det faktum att en immateriell tillgång skall nedskrivningsprövas, vidare att den ekonomiska omgivning där tillgången är avsedd för att användas har försämrats (IAS 36). Svenskt Näringsliv upprättar konjunkturrapporter varje kvartal för respektive år. Rapporterna nedan beskrivs utifrån ett nuläge samt tar upp framtida prognoser. Den ekonomiska utvecklingen följs löpande. Rapporternas syfte är att utgöra bedömningar för de förutsättningar som föreligger för att företag skall kunna utvecklas. (Svenskt Näringsliv, 2013)

3.8.1 Konjunkturrapport december 2007

Efter flera år av högkonjunktur mattas den globala handeln av. En svagare efterfrågan på utländska produkter i USA är en av förklaringarna till detta. En kraftig försvagning av dollarn, kredit oro samt en sprucken fastighetsbubbla försvagar den amerikanska dollarn.

I Sverige är oron stor kring den osäkra världskonjunkturen. Den svenska ekonomin känner oro inför vilka effekter den spruckna kredit- och fastighetsbubblan kommer få. Räntorna har dock sjunkit något vilket underlättar för den inhemska efterfrågan. Svenska företag är trots den rådande osäkerheten optimistiska. Många tror att produktionen kommer att öka under året och förväntar sig ytterligare förbättringar fram mot 2009. Den svenska BNP tillväxten förväntas minska till 2,1 % under 2008 jämfört med 2007 då BNP tillväxten uppgick till 2,7 %. Räntan förväntas att öka till 4,7 % under 2008. (Svenskt Näringsliv, 2008)

3.8.2 Konjunkturrapport december 2008

En mycket djup lågkonjunktur väntar världsekonomin. Kraftiga kreditåtstramningar påverkar både konsumenter och producenter negativt. Tack vare att mindre utvecklade ekonomier kommer att påverkas i lika stor grad mildras dock lågkonjunkturen något. Industribranscherna i både i USA och euroområdet minskar sin produktion och hushållen har historiskt låga framtidsförväntningar. En kraftig fördjupning av finanskrisen kastar in världsekonomin i ett osäkert läge. Många av västvärldens länder befinner sig i recession eller väntas att nå en lågkonjunktur under 2009. I många fall kan BNP minska kraftigt och en stor ökning av arbetslösheten.

Trots att krisen väntas få samma effekter som finanskrisen på 90-talet finns bättre resurser och förutsättningar denna gång för att klara krisen. Rapporten tyder på att BNP väntas minska under 2009 med cirka 1,2 % och tillverkningsindustrin förväntas drabbas hårdast, en minskning med 5,4 % förväntas. (Svenskt Näringsliv, 2008)

3.8.3 Konjunkturrapport december 2009

Det internationella läget ljusnar allt mer då de globala konjunkturutsikterna förbättras med stöd av nollränta i flertalet västerländska länder men även på grund av finanspolitiska stimulanser. Svenskt näringsliv förväntar sig en ökning av räntan under de kommande åren.

I Sverige tar sig ekonomin sakta åter upp på benen och återhämtar sig från den värsta krisen på flera årtionden. Den positiva utvecklingen drivs framförallt av inhemsk konsumtion från både den privata och den offentliga sektorn. Sverige ligger likt många andra västerländska länder på en jämn utvecklingsnivå trots att Sveriges export drabbats hårdare än många andra länder.

Företagen ser optimistiskt på framtiden och har under det senaste halvåret sett en produktionsökning. Dock har verkstadsföretagen drabbats hårt av den minskade exporten. Vissa industriföretag har haft en produktionsnedgång på 60 % - 70% men de kommande åren kommer branschen kunna dra störst nytta av produktionsuppgången

som väntas. Huvudsakligen beror det på en rekyl av föregående år där nedgångarna varit stora. Trots ett stort uppsving inom industribranschen kommer produktionsnivån troligtvis endast uppgå till 2005-års nivå. (Svenskt Näringsliv, 2009)

3.8.4 Konjunkturrapport december 2010

Långsiktiga tillväxtreformer tvingas fram som en effekt av det politiska tryck som grundas i den europeiska krisen och världsekonomin befinner sig i fortsatt obalans. Den lilla tillväxt som gynnar världsekonomin förväntas komma från tillväxtländer.

I den svenska ekonomin väntas dock ett uppsving. Export, inhemsk efterfråga, konsumtion samt investeringar förväntas stiga avsevärt. En bred och stabil uppgång i den svenska ekonomin där optimistiska företag finns i spetsen är något som kan väntas under det kommande året.

Rapporten resonerar även kring den dämpning av tillväxten som väntas de kommande åren. Tillväxten kommer att drabbas av andra europeiska länders ekonomiska situation. Många länder kämpar fortfarande mot svaga statsfinanser och tvingas till sparläge. Många euroländer brottas med svaga ekonomier vilket kan komma att begränsa europasamarbetet. Ingenting tyder på att samarbetet kommer att avslutas utan snarare att stora besparingar och en omfattande reformpolitik kommer att krävas. Industribranschen ser fortfarande en dämpad produktionsnivå.

Svenska företag är trots detta fortsatt optimistiska till framtiden och investeringarna ökar avsevärt gentemot föregående år. Fler faktorer spelar roll så som att en rekyleffekt av tidigare nedskärningar av investeringar men också ökningen av svensk export bidrar även till uppsvinget. Detta ger även den effekten att företagen ser positivt på sysselsättningen det kommande halvåret. (Svenskt Näringsliv, 2010)

3.8.5 Konjunkturrapport december 2011

Europa är försatt i kris. Konjunkturrapporten från december 2011 tyder på att skuldkrisen i Europa fortsätter nedåt. Tillväxtprognosen är fortsatt 0,2 procentenheter likt prognosen 2010. Skuldkrisen försätter Europas investeringar i sparläge. Detta drabbar såväl de europeiska staterna och bankerna som svenska företag och hushåll.

Sparläget i Europa tros fortsätta under flera år framöver. Sparande är normalt sett positivt för ekonomin men när flera sektorer runt omkring i världen sätts i sparläge stramar det åt världsekonomin tillväxttakt. Svenskt Näringsliv har gjort en indelning om fyra sektorer som påverkar den svenska tillväxten. Hushållen, kommuner och landsting, banker samt den pågående skuldkrisen som råder i Europa har alla en inverkan på huruvida den svenska tillväxten hämmas. Rapporten tyder på att BNP och den svenska sysselsättningen kommer att ha en svag utvecklingskurva de kommande två åren.

Svenska företag har under det senaste halvåret dragit på sig kraftigt försämrade framtidsutsikter och de blir allt mindre optimistiska kring investeringar. Företagen är oftast mycket optimistiska till framtiden och tror att framtiden skall gynna verksamhetens produktion. Undersökningar som gjorts av Svenskt Näringsliv tyder på

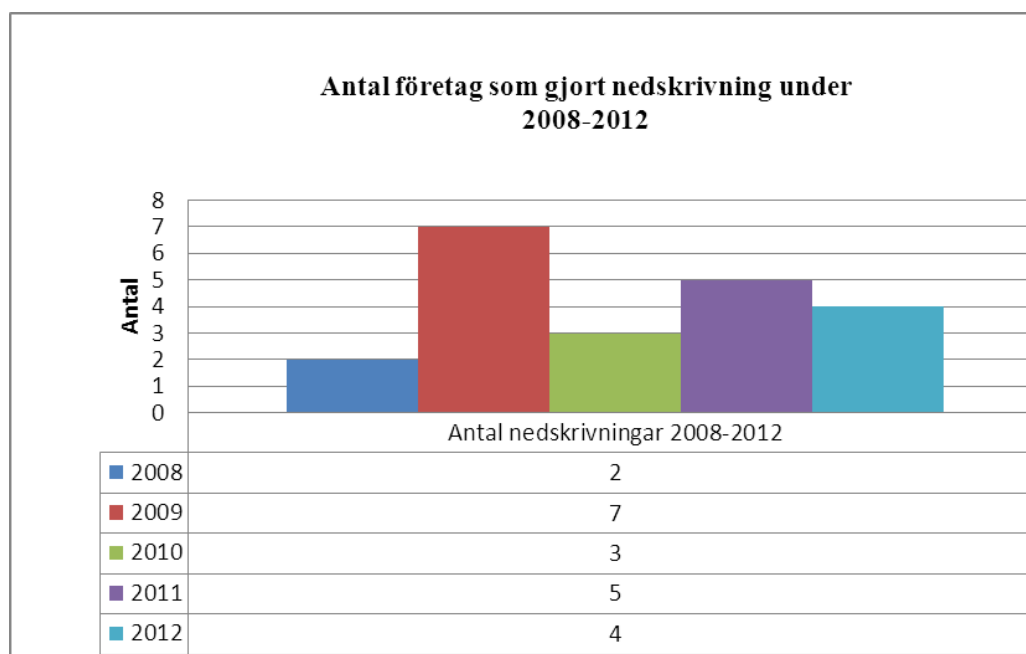
att investeringsoptimismen har dämpats kraftigt och ligger idag på samma nivå som veckorna innan Lehman Brothers gick i konkurs.

Hushållens framtidsutsikter är också dem kraftigt försämrade. Den kommer i kläm från flera håll och inte minst påverkas den av oron av fallande bostadspriser. Sveriges konsumtion har kraftigt dragits ned och försatt även hushållen i sparläge. Givetvis grundas även detta på den svenska arbetsmarknadssituationen. Arbetslösheten är fortfarande hög och inkomstutvecklingen för de med arbete förväntas vara låg. (Svenskt Näringsliv, 2011)

4. Empiri och analys

I detta kapitel presenterar vi det underlag som tagits fram för studien. Analysen kommer att ligga i anslutning till varje diagram för att underlätta för läsaren att följa med i de resonemang som följer. Undersökningen genomförs både på bransch- och företagsnivå. Inledningsvis redovisas hur många företag som gjort nedskrivningar under 2008-2012. Fortsättningsvis följer en redogörelse för totala goodwillnedskrivningar, nedskrivningsstorlek i förhållande till total goodwill, följt av goodwill i relation till totalt tillgångar, eget kapital och resultat före skatt. Kapitlet avslutas med att presentera hur företagen har beräknat sitt återvinningsvärde, huruvida goodwill är hänförlig till kassagenererade enheter samt vilken diskonteringsränta som har använts.

4.1 Antal företag som gjort nedskrivningar

Diagram 1: Antal företag som har gjort goodwillnedskrivning under 2008-2012

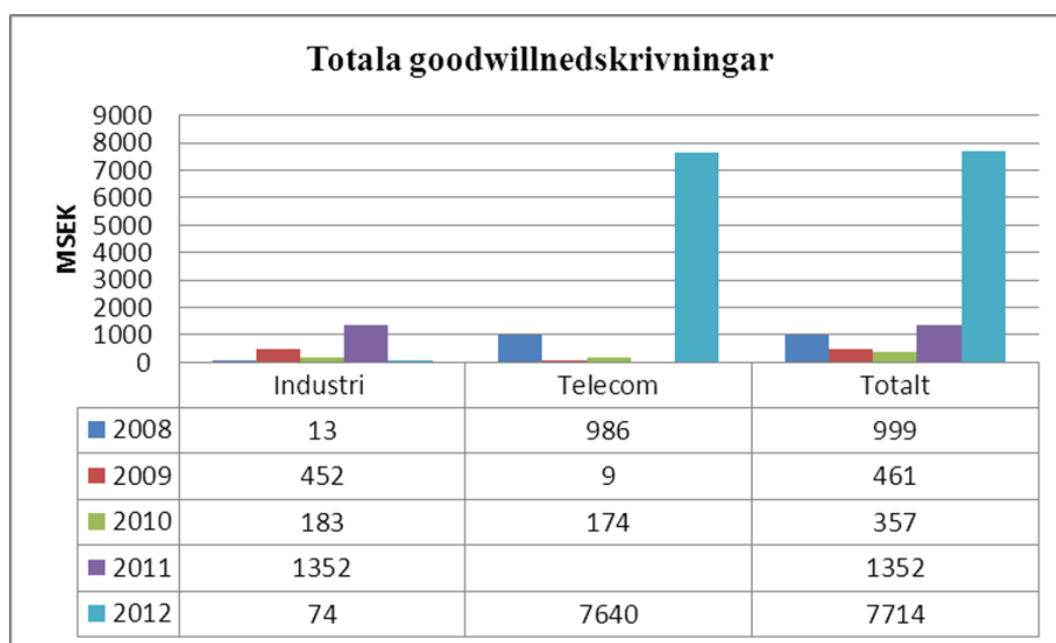
Under 2008 skrev endast två av de studerade företagen ned sin goodwillpost. 2009 skrev två telecomföretag och fem industriföretag ned sina goodwillposter. Detta motsvarar flest antal företag som gjort nedskrivning under 2008-2012. Under 2010 minskade antalet goodwillnedskrivningar. Endast tre av de undersökta företagen gjorde en nedskrivning för att sedan under 2011 öka till fem företag. Endast fyra av de undersökta företagen skrev ned sin goodwill under 2012.

Hayn och Hughes belyser vikten av att lämna upplysningar i de finansiella rapporterna om det finns tendenser till att genomföra en nedskrivning. Behovet av upplysningar blev mer aktuellt när goodwillavskrivningar avskaffades. (Hayn & Hughes, 2009) För att lyckas lägga fram relevant information måste företagen ta externa- och interna informationskällor i beaktning. IAS 36 kräver att företagen skall ta hänsyn till indikationer som tyder på att tillgången har minskat i värde och

genomföra en nedskrivningsprövning. (IAS 36, 2013) Under 2007 har företagen inte känt av några större produktionsminskningar och företagen ser fortfarande optimistiskt på framtiden (Svenskt näringsliv, 2007). År 2008 gjorde minst antal företag någon goodwillnedskrivning enligt undersökningen. Detta kan vara en effekt av att prognosen inte var så allvarlig inför 2008 och företagen uppfattade inte de externa informationskällorna som allvarliga. Detta kan ha varit en orsak till att endast två företag gjorde goodwillnedskrivningar under detta år.

Tele2 och Scania var de företag som beaktade dessa externa informationskällor som kritiska och gjorde en nedskrivning under 2008. Enligt konjunkturrapporten som presenterades i december 2008 väntades krisen fördjupas och världsekonomin skulle hamna i ett osäkert läge inför 2009 och 2010 (Svenskt Näringsliv, 2008). Trots att flera företag gjorde nedskrivningar under 2009 jämfört med 2008 borde dessa indikationer resultera i att ännu fler företag gjorde en goodwillnedskrivning. Flest nedskrivningar gjordes under 2009 då sju företag skrev ned sin goodwillpost. Trots detta var det under 2012 som total goodwillnedskrivning var störst, 7714 MKR.

4.2 Totala goodwillnedskrivningar

Diagram 2: Totala goodwillnedskrivningar under 2008-2012 för respektive bransch

Nedskrivning av goodwill skiljer sig markant åt mellan de studerade branscherna. Skillnaderna som uppstår inom branscherna är relativt stora mellan åren. Industribranschen har ökat sin goodwillnedskrivning 2009 och 2011 jämfört med föregående år. Under 2010 och 2012 skedde ingen ökning av nedskrivningarna. Telecombranschen gjorde sin största nedskrivning år 2012, 7 640 MSEK, och industribranschen år 2011, 1 352 MSEK. Nedskrivningar inom telecombranschen har under de undersökta åren varit av varierande storlek. År 2008 och år 2012 gjorde telecombranschen sina största nedskrivningar, 986 MSEK respektive 7640 MSEK. Telecombranschen gjorde inga goodwillnedskrivningar under 2011. Industribranschen

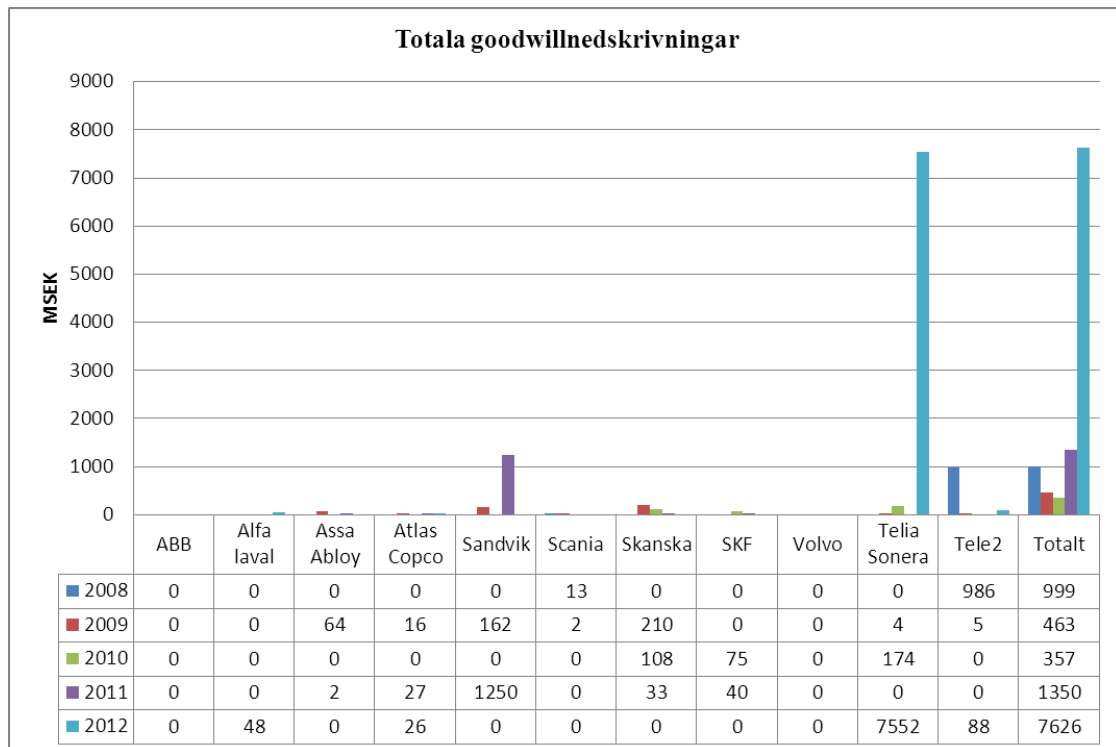
gjorde nedskrivningar under alla undersökta år, 2008-2012. Under 2011 gjorde industribranschen sin största nedskrivning, 1352 MSEK. Detta kan komma som en följd av den konjunkturrapport som lämnades i december 2010 där tillväxten förväntades att dämpas under de kommande åren (Svenskt näringsliv, 2010). Företagen kan således valt att agera mer aggressivt och valt att skriva ned sin goodwillpost kraftigt.

Trots att Svenskt Näringsliv (2008) rapporterade att industribranschen har drabbats hårdast av krisen är det inte där de största nedskrivningarna har gjorts. Telecombranschen har generellt sett både högre goodwillposter och större goodwillnedskrivningar än industribranschen. Trots detta har vi sett en större ökning av goodwillnedskrivning inom industribranschen mellan åren.

År	Industri	Telecom
2008-2009	339%	-99%
2009-2010	-59%	183%
2010-2011	638%	-100%
2011-2012	-94%	100%

Tabell 2: Förändring i nedskrivningsstorlek för respektive bransch

Procentuellt är nedskrivningsposterna störst i industribranschen mellan 2010-2011 då nedskrivningarna ökade med 638 %. Detta kopplas samman med att eftersom industribranschen har drabbats hårdast av finanskrisen kan detta leda till högre goodwillnedskrivningar. De industriföretag som analyserats i denna studie bör således ha tagit hänsyn till den externa informationen som har gett indikationer på att företagen kan vänta sig en tid av ekonomisk kris. Kopplat till Hayn & Hughes (2009) förskjuts ofta goodwillnedskrivningar cirka fyra år framåt i tiden vilket kan stämma överrens med vår studie. Störst goodwillnedskrivningar gjordes år 2011 vilket kan innebära en fördröjning på fyra år om nedskrivningbehovet uppstod 2008. Dock är det av intresse att fler år måste innefattas i studien för att kunna bekräfta denna teori. Det är också relevant att veta när värdeminskningen uppstod för att kunna säkerställa hypotesen. Tydliga tendenser kan ses på att fördröjningar av goodwillnedskrivningar äger rum. Inför detta år förväntade analytikerna att ekonomin fortfarande skulle vara i obalans (Svenskt Näringsliv, 2010). Detta kan tyda på att företagen började förstå den ekonomiska effekten som finanskrisen efterlämnade och således skrev ned sin goodwillpost. Enligt Gauffin och Nilssons (2012) studie gjordes även störst nedskrivningar under 2011.

Diagram 3: Totala goodwillnedskrivningar under 2008-2012 för respektive företag

Företagen inom industribranschen har stor variation huruvida de har gjort goodwillnedskrivningar eller inte. ABB och Volvo har inte gjort några nedskrivningar under de fem undersökta åren. Sandvik står för den största goodwillnedskrivningen under 2011 med 1250 MSEK. Företaget står även för störst totala nedskrivningar, 1412 MSEK, i industribranschen under de undersökta åren. Jämfört med Skanska som ligger på andra plats, 351 MSEK, har Sandvik skrivit ned 4 ggr så mycket av sin goodwill.

Intressant är att se hur goodwillnedskrivningarna har utvecklats under åren. Volvo och ABB saknar utveckling på grund av att inga nedskrivningar har gjorts. Alfa Laval har under de fyra första åren aldrig skrivit ned sin goodwill. År 2012 gjorde företaget sin första nedskrivning på 4 år och skrev då ned goodwillposten med 48 MSEK. Assa Abloy har stora goodwillposter men trots det har deras nedskrivningar varit begränsade under de senaste åren. Företaget har endast gjort nedskrivningar under två av de undersökta åren. År 2008 skrev Assa Abloy ned sin redovisade goodwill med 64 MSEK jämfört med 2011 då nedskrivningarna var 2 MSEK. Sandvik har ökat sina goodwillnedskrivningar. Sandvik hade 2009 en nedskrivningspost på 164 MSEK. Två år senare, 2011, gjorde företaget nedskrivningar på 1250 MSEK. Skanska och SKF står tillsammans för 466 MSEK av industribranschens totala nedskrivningar. Skanska gjorde nedskrivningar under 2009-2011 där nedskrivningsposten har varit varierande. SKFs totala nedskrivningar är fördelad på 2010 och 2011 där företaget skrev ned sin goodwillpost med 75 respektive 40 MSEK.

Generellt sett har goodwillnedskrivningarna ökat med åren i båda branscherna. Hayn & Hughes (2009) konstaterade att det kunde dröja mellan fyra till tio år innan en nedskrivning blev aktuell från och med att värdeminskningen av goodwillposten

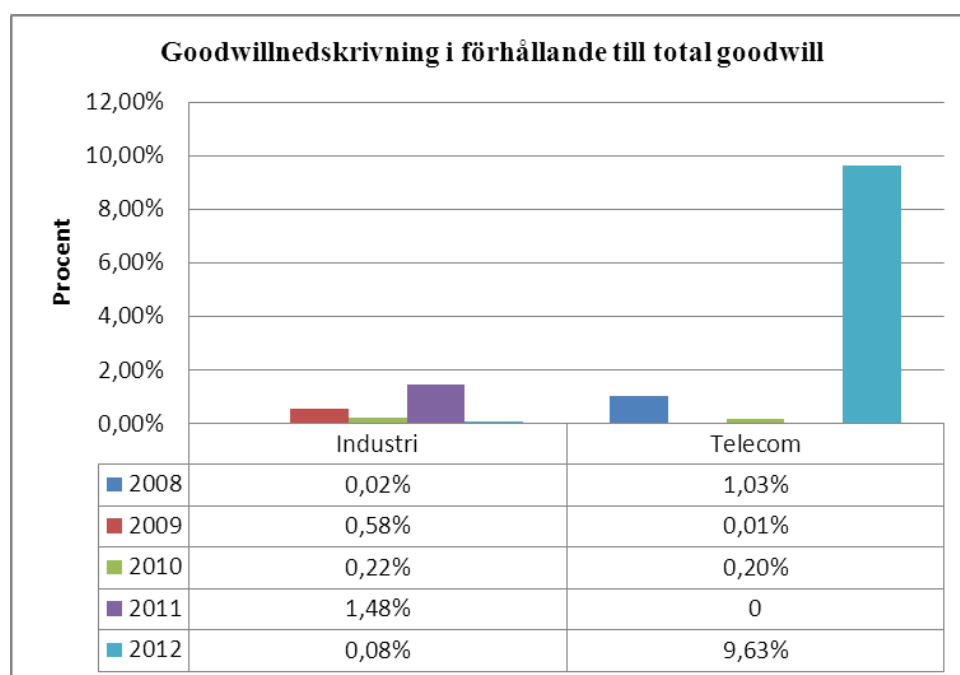
uppstod. Detta konstaterande skulle kunna resultera i att denna effekt syns först år 2011 i vår studie. Ser man till diagrammet ovan gjordes de största nedskrivningarna under 2011. En nedskrivning påverkar resultatet negativt och detta kan vara en anledning till att nedskrivningarna har förskjutits längre fram i tiden. Hayn & Hughes (2009) resonerar kring detta och finner att förskjutningen av goodwillnedskrivningen kan tyda på att företagen vill försena nedskrivningen. Detta för att skjuta fram en negativ effekt på resultatet för att uppfylla de finansiella mål som företagen har. (Hayn & Hughes, 2009)

Företagsledningen kan förutom att förskjuta en goodwillnedskrivning också påverka huruvida en nedskrivningsprövning leder till en nedskrivning eller inte. Faktorer så som omgivningens påverkan, ledningens incitament och nedskrivning i samband med byte av redovisningsprincip kan påverka dessa beslut. Enligt Pernilla Lundqvist studie (2008) tenderar företag på grund av omgivningens osäkerhet med tiden att följa efter lönsamma företag inom samma bransch. (Lundqvist, Marton, Pettersson & Rehnberg, 2008) Från vår studie kan detta antagande både antas stämma och inte stämma. Detta beroende på om man jämför företagen inom samma bransch eller om man jämför de två branscherna med varandra. Gör man en jämförelse mellan branscherna har industribranschen en lägre varians för nedskrivning och är gentemot vad telecombranschen har. En jämförelse mellan företagen i branschen visar inget större samband. Telecombranschen har gjort stora goodwillnedskrivningar under 2008 och 2012. Anmärkningsvärt är TeliaSoneras nedskrivning år 2012 på 7552 MKR eftersom nedskrivningen är tre gånger så stor som industribranschens totala nedskrivning under de fem undersökta åren.

TeliaSonera gjorde vid halvårsskiftet 2012 en nedskrivningsprövning som resulterade i att stora nedskrivningar gjordes i affärsområdena Norge och Litauen. Den sammanlagda nedskrivningen som gjordes i Norge avser till stor del den goodwill som uppkom i samband med förvärvet av Netcom ASA under 2000. Nedskrivningen grundade sig också i dotterbolaget NextGen Tel AS. Den nedskrivning som gjorts i Litauen grundades på en fortsatt negativ tillväxt på den litauiska marknaden. En stor del av den totala goodwillnedskrivningen år 2012 härrör ifrån den danska marknaden. Under 2012 förväntade sig den europeiska marknaden en tid i fortsatt kris. Den europeiska skuldcrisen har fortsatt Europa i sparläge. (Svenskt näringsliv, 2011) TeliaSonera har sin verksamhet runtom i Europa och denna geografiska position kan tänkas ha påverkats av svaga framtidsutsikter som råder i Europa vid detta tillfälle. Företaget har gjort störst nedskrivning både internt inom företaget och även inom telecombranschen detta år. Detta kan vara ett resultat av den effekt som lågkonjunkturen medfört. (Svenskt Näringsliv, 2011)

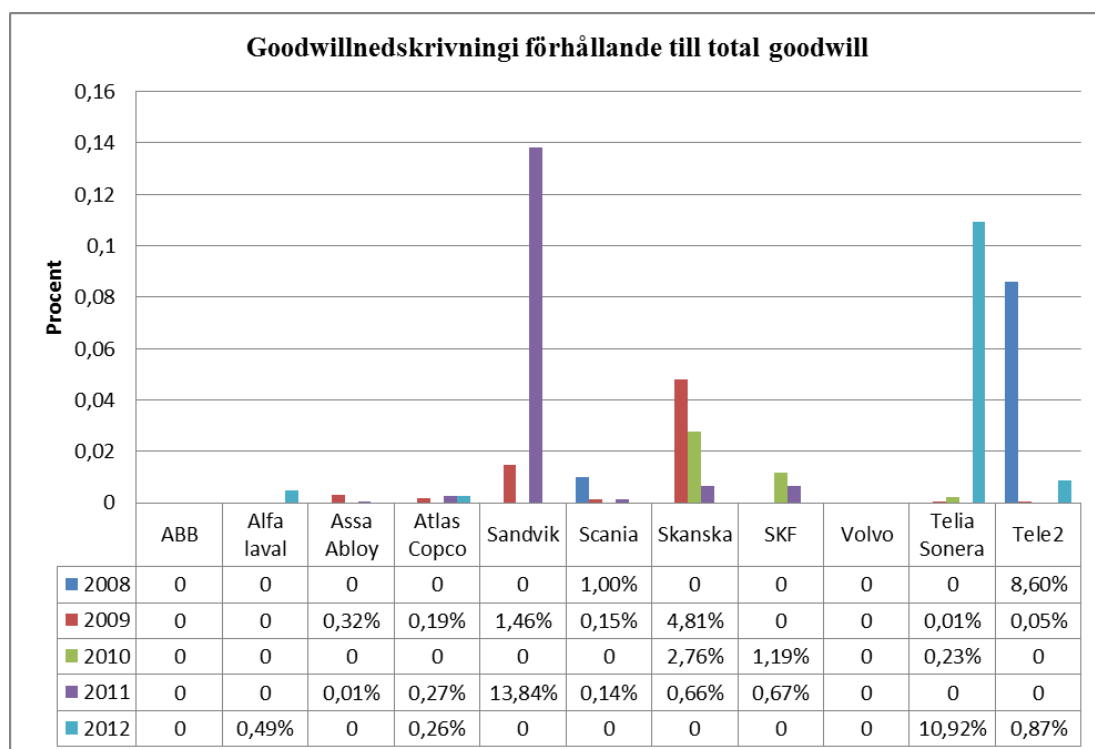
4.3 Nedskrivningsstorlek i jämförelse med total goodwill

Diagram 4: Nedskrivningsstorlek i förhållande till total goodwill under 2008-2012 för respektive bransch

Diagrammet ovan visar att goodwillnedskrivningarna utgör en minimal del av den totala goodwillposten. Störst nedskrivning i förhållande till total goodwill gjordes i telecombranschen under 2012. Detta år gjordes goodwillnedskrivningar med 9,63 %. Industribranschens största nedskrivning gjordes under 2011 då branschen skrev ned 1,48 % av total goodwill. Under 2011 skrevs ingen goodwill inom telecombranschen ned och således visar diagrammet ingen nedskrivning. Större delen av nedskrivningarna som gjorts utgör mindre än 1 % av total goodwill för industribranschen. I genomsnitt beräknas nedskrivningsstorleken till 0,47 % för industribranschen och 2,37 % för telecombranschen av total goodwill. Sammantaget ger dessa två branscher en genomsnittlig nedskrivningsstorlek på 1,3 % av total goodwill. Enligt Gauffin och Nilssons (2012) studie låg den genomsnittliga goodwillnedskrivningen på 1 % - 2 % av den totala goodwillposten under 2005-2012. Den genomsnittliga procentuella nedskrivningsstorleken i vår studie ligger på 1,3 % vilket ligger i enlighet med Gauffin och Nilssons resultat.

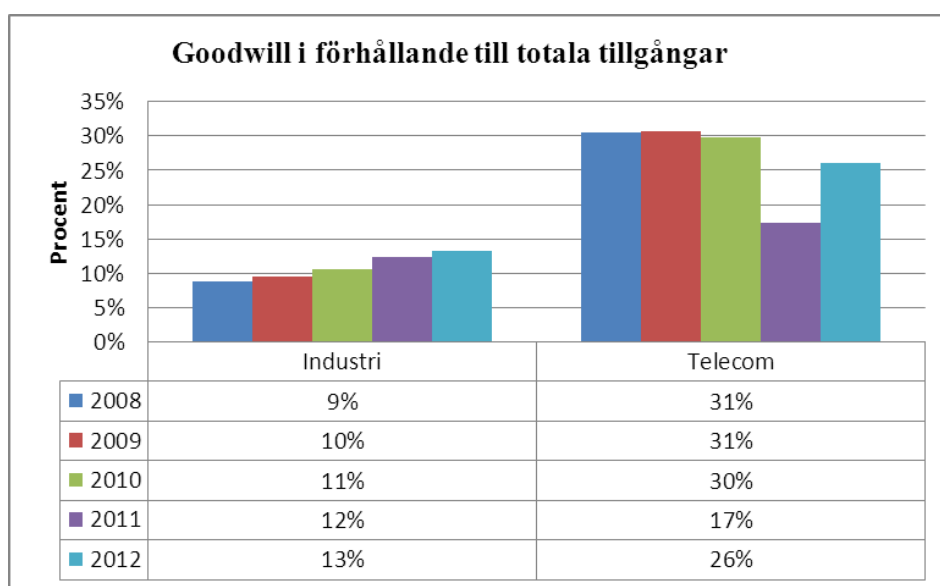
Diagrammet ovan tyder även på samma konstaterande som Hayn och Hughes (2009) kom fram till. Detta att goodwillnedskrivningarna kan ha förskjutits fram i tiden från det att man kunde bekräfta en värdeminskning av tillgången. Görs antagandet att värdeminskningen uppkom 2008 borde vi se en effekt av värdeminskningen under 2011. Industribranschen gjorde under 2011 sin största goodwillnedskrivning på 1,48 % av total goodwill. I telecombranschen tog det ytterligare ett år, 2012, innan en större nedskrivning gjordes. Detta år skrev de ned 9,63 % av de två företagens totala goodwill. Som tidigare beskrivits krävs fler undersökningsår samt information om när nedskrivningsbehovet uppstod för att kunna fastställa att detta antagande stämmer överens på vår studie.

Diagram 5: Nedskrivningsstorlek i förhållande till total goodwill under 2008-2012 för respektive företag

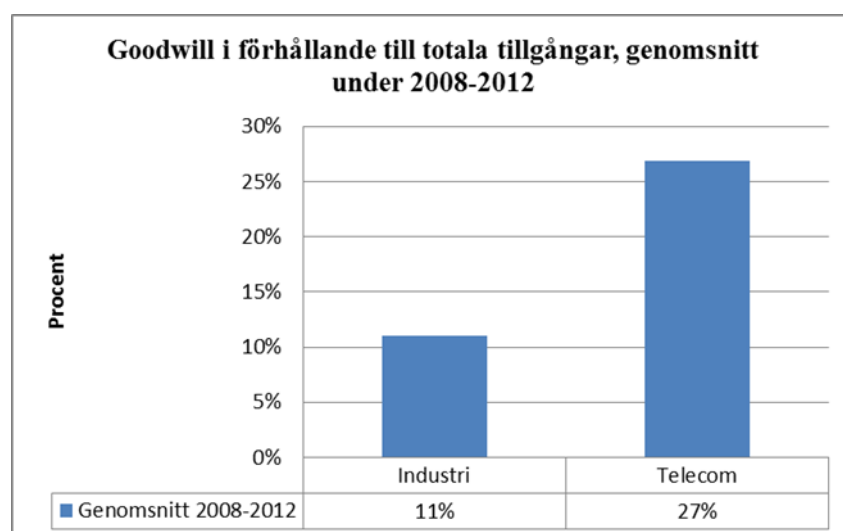
Diagrammet visar att när företagen har gjort en nedskrivning av sin goodwillpost är denna minimal i förhållande till den totala goodwillposten. I många fall har företagen gjort nedskrivningar som är mindre än 1 % av sin totala goodwillpost. År 2011 och 2012 gjorde vissa företag en större nedskrivning i förhållande till total goodwill. Sandvik skrev ned 13,84% av sin totala goodwill 2011 vilket är den största procentuella nedskrivningen av goodwillposten som gjorts under de undersökta åren inom båda branscherna. Inom telecombranschen gjorde TeliaSonera den största procentuella nedskrivningen med 10,92 %. Volvo och ABB har inte gjort några nedskrivningar vilket syns i detta diagram då goodwillnedskrivningen i förhållande till total goodwill är noll under alla undersökta år.

4.4 Goodwill i förhållande till totala tillgångar

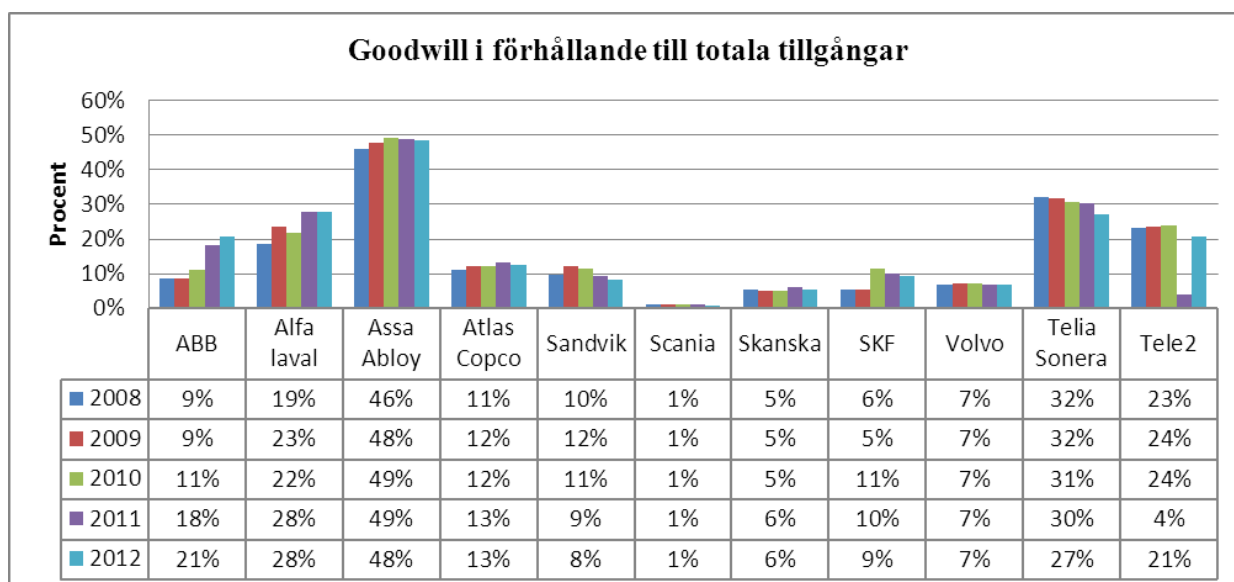
Diagram 6: Goodwill i förhållande till totala tillgångar under 2008-2012 för respektive bransch

Diagrammet ovan visar hur stor goodwillposten är i jämförelse med de totala tillgångarna för respektive bransch. Industribranschen visar mindre varians än vad telecombranschen gör under de undersökta åren. Telecombranschen redovisar en större del av sina totala tillgångar som en goodwillpost medan industribranschen ligger lägre. Telecombranschen visar att goodwillposten utgör mellan 17 % - 31 % av de totala tillgångarna. Industribranschen fluktuerar mellan 9 % - 13 % vilket är betydligt mindre än telecombranschen.

Diagram 7: Genomsnittsvärde av goodwill i förhållande till totala tillgångar under 2008-2012 för respektive bransch

Ett genomsnittligt värde för hur stor goodwillposten är i förhållande till branschens totala tillgångar för åren 2008-2012 visas i diagrammet ovan. Industribranschen visar ett genomsnittligt värde på 11 % mellan åren och i telecombranschen uppgår goodwillposten i genomsnitt till 27 %. Industrieföretagen uppvisar att cirka 1/10 av tillgångarna är hänförlig till goodwill. Telecombranschen visar att cirka 1/3 av totala tillgångar avser goodwill.

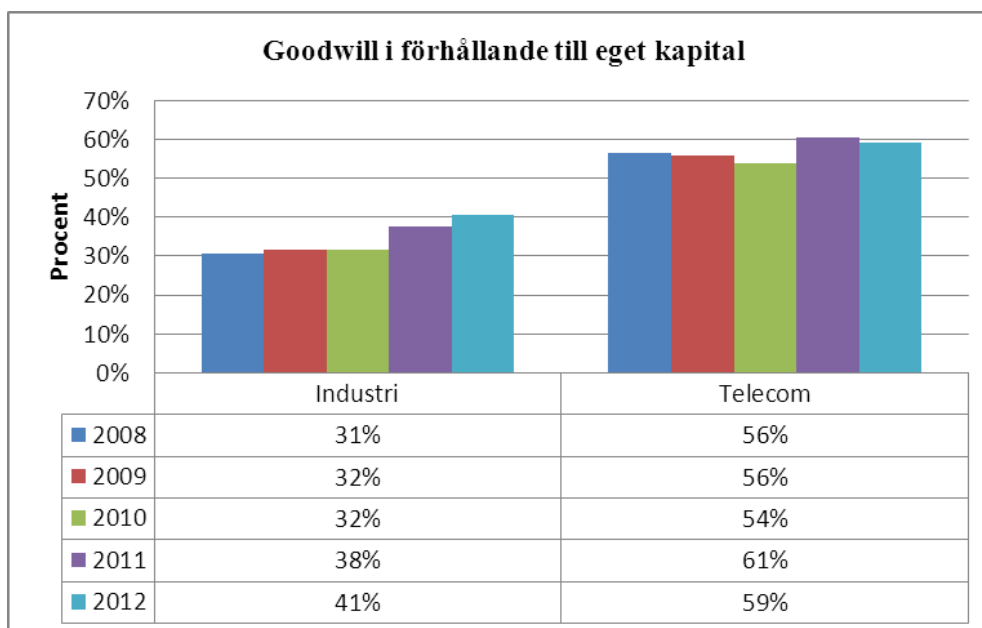
Diagram 8: Goodwill i förhållande till totala tillgångar under 2008-2012 för respektive företag

Diagrammet ovan visar att det är hög varians mellan hur stor andel av de totala tillgångarna som utgörs av goodwill mellan företagen. En enskild jämförelse mellan företag och år visar däremot ingen större förändring. ABB är det företag som har ökat sin goodwillpost mest jämfört med de totala tillgångarna, från 9 % till 21 %. Assa Abloys totala tillgångar består nästan av 50 % av goodwill jämfört med Scania som endast har en goodwillpost som uppgår till 1 % av deras totala tillgångar.

Som kan utläsas ovan utgör goodwill en betydande roll i jämförelse med de totala tillgångarna, både på bransch-och företagsnivå. Pararellt med stora goodwillposter ses avsaknaden av nedskrivningar. Anmärkningsvärt kan vara att telecombranschen har dubbelt så stor goodwillpost i förhållande till de totala tillgångarna gentemot industribranschen.

Liknande konklusion kom även Gauffin och Nilsson (2012) fram till i sin undersökning. Företag hade betydande stora goodwillposter och samtidigt en brist på nedskrivningar. Låga nedskrivningar i kombination med stora goodwillposter leder till omfattande balansräkningar. Pararellt med en låg förvärvsintensitet ökar posten goodwill och immateriella tillgångar.

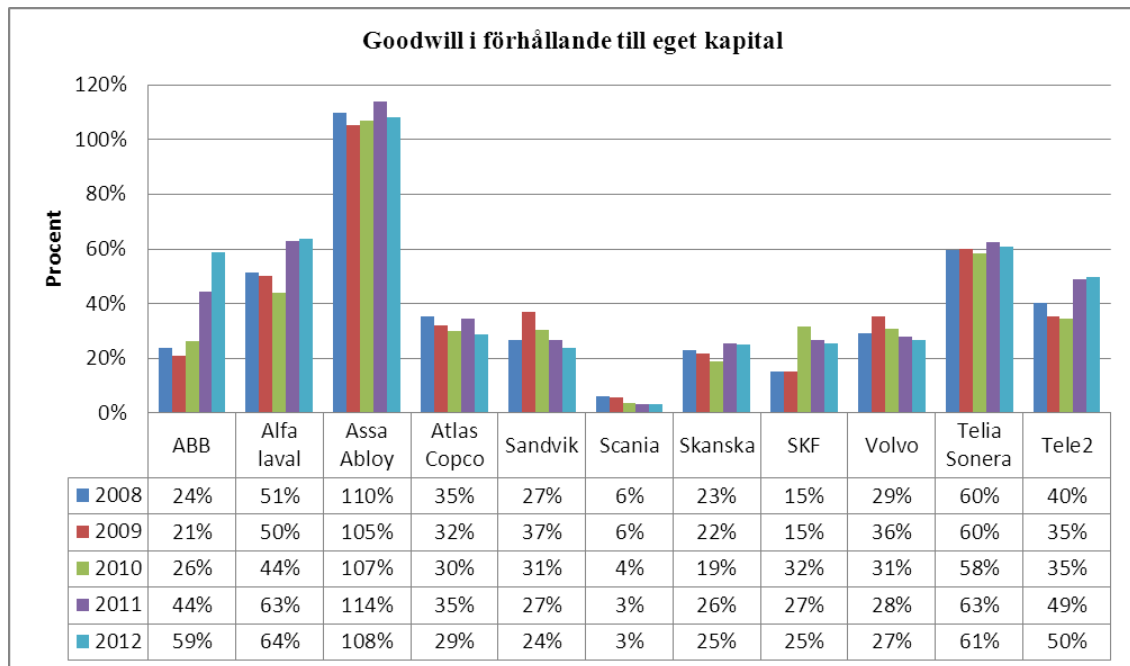
4.5 Goodwill i förhållande till eget kapital

Diagram 9: Goodwill i förhållande till eget kapital under 2008-2012 för respektive bransch

Diagrammet ovan visar hur goodwillposten sätts i relation till eget kapital. Medelvärde av goodwillposten och eget kapital för telecombranschen under 2008-2012 visar på att den totala goodwillposten är 57 % av eget kapital. Det vill säga att goodwill motsvarar cirka hälften av branschens totala eget kapital. Industribranschen har ett medelvärde på 34 % för åren 2008-2012. Goodwillposten svarar för cirka $\frac{1}{3}$ av industribranschens totalt eget kapital.

Telecombranschen har hög goodwill i förhållande till eget kapital. Genomsnittet för varje undersökt år ligger på över 50 %. Detta utgörs av att båda telecomföretag som ingår i undersökningen redovisar hög goodwill. Spridningen mellan företagen och år ligger på mellan 35 % - 63 %.

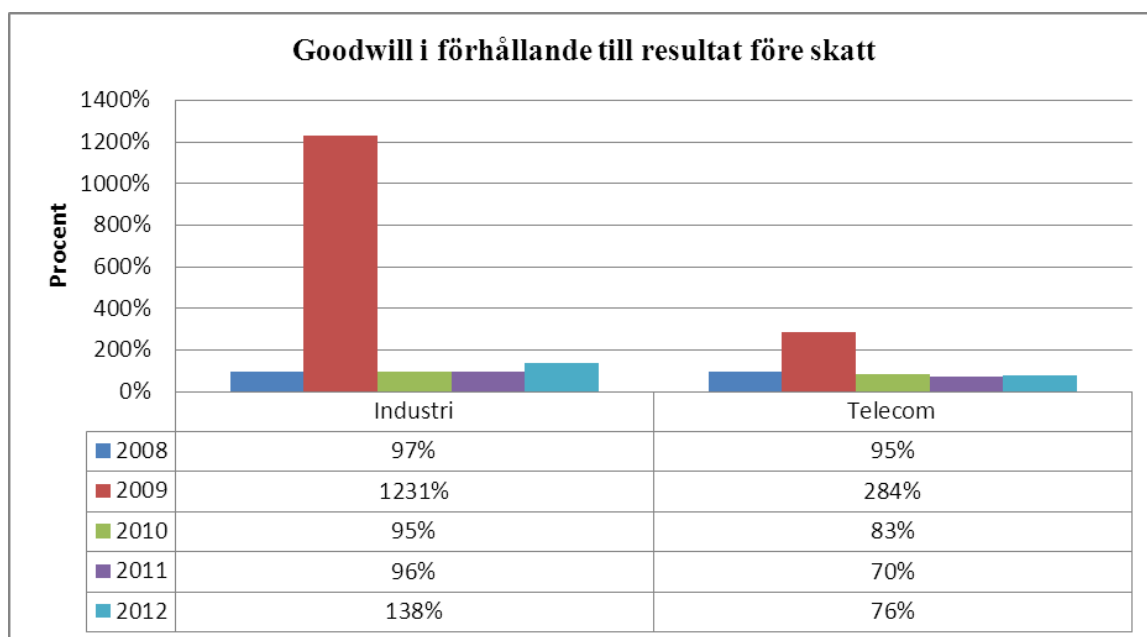

Diagram 10: Goodwill i förhållande till eget kapital under 2008-2012 för respektive företag

Industriföretagen har en större spridning i variansen där goodwillposten i vissa fall är större än företagets eget kapital. Scantias goodwillpost var under 2012 endast 3 % av företagets eget kapital. Assa Abloy redovisar en goodwillpost som under alla de undersökta åren är större än deras eget kapital. Posten var under 2011 störst då den var 14 % större än företagets eget kapital. Övriga företag har en goodwillpost i förhållande till eget kapital på 20 % - 60 %. Fluktuationerna inom branscherna och företagen är relativt små mellan åren.

Det är viktigt att ta hänsyn till goodwillposten i förhållande till eget kapital eftersom aktieägarnas utdelningsmöjligheter påverkas. Detta eftersom en nedskrivning har en negativ effekt på företagets resultat. Sett till vår undersökning kan detta tyda på att industribranschen ligger i riskzonen gällande goodwillposten då posten vissa år överstiger företagets eget kapital. Som investerare i detta fall bör en varningsflagga höjas med risk för utebliven utdelning och ett negativt resultat. (Nordström & Suarez, 2007)

4.6 Goodwill i förhållande till resultat före skatt

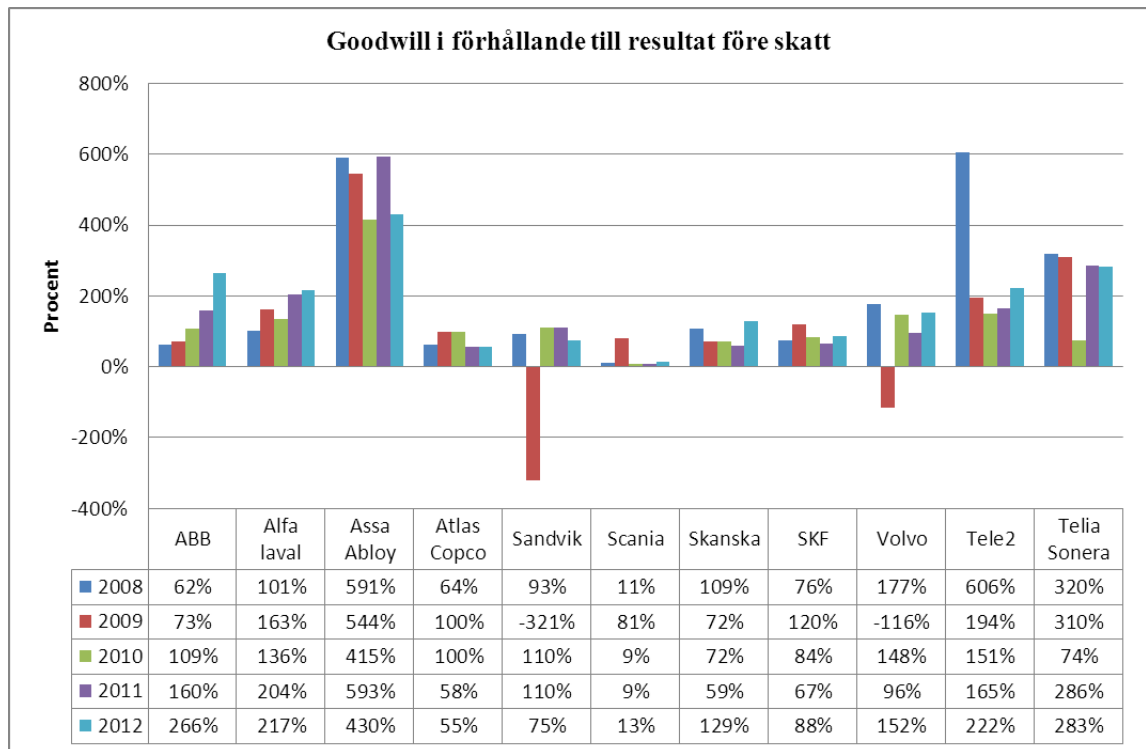

Diagram 11: Goodwill i förhållande resultat före skatt under 2008-2012 för respektive bransch

Sett till branscherna har telecombranschen avsevärt högre poster varje år med ett genomsnitt på 281 % medan industribranschen har ett snitt på 165,2 %. Två av nio företag inom industribranschen har ett minusresultat år 2009 (se bilaga). Därmed är goodwill i förhållande till resultat före skatt tre gånger så stor som under de andra undersökta åren för branschen. Detta kan vara missvisande vid jämförelse av genomsnittsvärdet mellan branscherna då industribranschen har ett högre snitt med tanke på minusresultatet. Telecombranschen uppvisar under samtliga år en procentsats på 339 % till 273 % och detta baserat endast på positivt resultat. Detta gör att telecombranschens genomsnitt är mer jämförbart då det endast råder positivt resultat. Ett negativt resultat är svårt att ha med i denna typ av beräkning då det lätt ger en missvisande bild.

En studie av Carlin och Finch (2009) undersökte storleken på företagens goodwillpost i relation till resultat före skatt och hur denna påverkades av val av diskonteringsränta. Relationen skulle påvisa företagens känslighet gentemot nedskrivningar. En nedskrivning i detta fall skulle påverka resultatet avsevärt. Därmed menar Carlin och Finch att en väldigt låg ränta har använts av de undersökta företagen för att inte behöva skriva ned sin goodwillpost. De såg i sin studie att postens omfattning var 2,5 gånger större än resultat före skatt. Enligt Carlin och Finch (2009) påvisar detta en stor känslighet för nedskrivningar.

Industribranschen har goodwillposter som i genomsnitt är 3,3 gånger större än resultatet före skatt. Telecombranschen har goodwillposter som i genomsnitt är 2,8 gånger. Vår studie ligger därmed i enlighet med det resultat som Carlin och Finch (2009) fått fram. Vårt sammanslagna genomsnitt för både industri-och telecombranschen ligger på 3 gånger.

Diagram 12: Goodwill i förhållande resultat före skatt under 2008-2012 för respektive företag

Enligt diagrammet ovan har ABB:s resultat före skatt legat relativt konstant under de undersökta åren. Dock har förhållandet mellan deras goodwill och resultat före skatt ökat anmärkningsvärt, från 62 % år 2008 till 266 % år 2012. Ett av de undersökta företagen, Alfa Laval, har haft en trend med en ökad procentuell förändring av goodwillens andel av resultat före skatt samtidigt som deras resultat årligen gått ner. Resterande tio företag har haft en relation som har varierat drastiskt mellan de undersökta åren. Störst differens mellan goodwill och resultatet före skatt hade Assa Abloy med över 500 % och därmed är deras goodwillpost fem gånger så stor som deras resultat före skatt. År 2009 uppstod ett negativt resultat för både Sandvik och Volvo vilket resulterade i en negativ korrelation mellan deras goodwill och företagens resultat.

Om man återkopplar till diagrammet för totala goodwillnedskrivningarna stod TeliaSonera under 2012 för en nedskrivning som var tre gånger så stor som industribranschens totala nedskrivningar. TeliaSonera utmärker sig gentemot de andra företagen. De gjorde en nedskrivning under 2012 som var större än industribranschens sammanlagda nedskrivningar under de undersökta åren. En nedskrivning borde få stor effekt på resultatet före skatt men trots detta kan ingen större påverkan utskiljas ur resultatet. TeliaSoneras resultat har istället under de fem senaste åren varit relativt konstant.

4.7 Återvinningsvärde

Återvinningsvärde	Verkligt värde	Nyttjandevärde	Högsta värdet av verkligt värde och nyttjandevärde
ABB	-	-	-
Alfa laval	-	Ja	-
Assa Abloy	-	-	Ja
Atlas Copco	-	-	Ja
Sandvik	-	Ja	-
Scania	-	-	Ja
Skanska	-	Ja	-
SKF	-	-	Ja
Volvo	-	-	Ja
Telia Sonera	-	-	Ja
Tele2	-	-	Ja
Återvinningsvärde	Verkligt värde	Nyttjandevärde	Högsta värdet av verkligt värde och nyttjandevärde
Industri	0%	38%	62%
Bransch	0%	0%	100%

Tabell 3: Beräkning av återvinningsvärde

Tabellen ovan visar hur de undersökta företagen valt att redogöra för hur de har beräknat sitt återvinningsvärde. Enligt tabellen är ABB det enda företag som inte har återgett hur de har beräknat återvinningsvärdet. Företagen beräknar sitt återvinningsvärde baserat på det högsta värdet av nyttjandevärde och verkligt värde minus försäljningskostnader. 62 % av företagen inom industribranschen använder sig av denna metod. Inom telecombranschen använder sig båda företagen av det högsta värdet av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde.

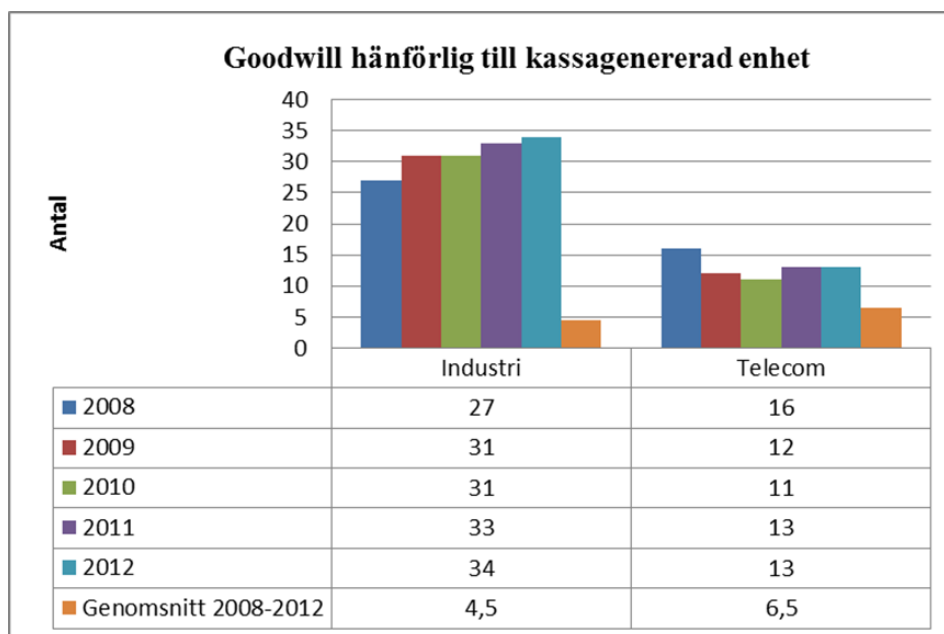
Begriplighet, relevans, tillförlitlighet och jämförbarhet är kvalitativa egenskaper som bidrar till användningen av finansiella rapporter (Marton, 2013). De flesta företagen i vår studie informerar om hur beräkningen av återvinningsvärde har gått till. Detta bidrar med information om hur de som använder sig av företagets finansiella rapporter kan skapa sig en förståelse för företagets agerande. Genom att företagen lämnar full information till användarna av de finansiella rapporterna ger det användaren goda möjligheter att avgöra hur tillförlitlig redovisningen är. Föreställningsramen uppmanar till ändrade redovisningsprinciper om de ursprungliga principerna skapar brister i rapporternas relevans, begriplighet och tillförlitlighet. (Sundgren, Nilsson & Nilsson, 2009)

Hayn och Hughes (2009) studie visade på att företagen inte redovisar tillräcklig information i sina finansiella rapporter för att intressenterna skall kunna ha möjlighet att prognostisera nedskrivningsbehov. Denna studies resultat skiljer sig dock från det resultat som Hayn och Hughes fick ut. I denna undersökning lämnar tio av elva företag upplysningar om hur de har beräknat sitt återvinningsvärde. Sen är det dock viktigt att ta i beaktning att återvinningsvärde inte är den enda information som är relevant för intressenter att basera sina beslut på (Hayn & Hughes, 2009).

Vår undersökning visar på att det vanligaste sättet att beräkna återvinningsvärdet är att välja det högsta värdet av nyttjandevärde och verkligt värde minus försäljningskostnader. Gauffin och Thörnsten studie visade däremot att det vanligaste sättet att beräkna återvinningsvärdet var till nyttjandevärdet (Gauffin & Thörnsten, A:

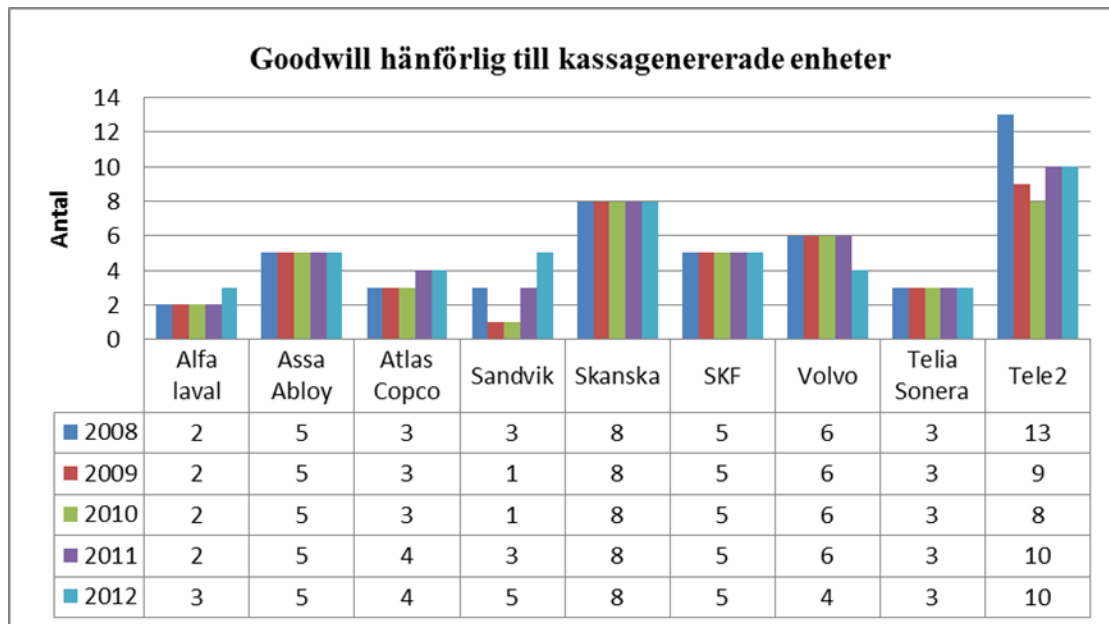
2010). Denna skillnad i studierna kan bero på att urvalet i Gauffin och Thörnstens studie var betydligt större.

4.8 Goodwill hänförliga till kassagenererande enheter

Diagram 13: Goodwill hänförlig till kassagenererade enheter under 2008-2012 för respektive bransch

Industribranschen har i genomsnitt fördelat sin goodwill till 4,5 kassagenererade enheter under 2008-2012. Branschgenomsnittet för telecombranschen ligger högre och gav ett snitt på 6,5 enheter och de redovisade genomgående flest antal kassagenererade enheter under de undersökta åren. Tele2 redovisade under alla de undersökta åren fler kassagenererade enheter än genomsnittet. TeliaSonera allokerade till ett lägre antal enheter än genomsnittet. Industribranschen visade högre varians mellan hur många kassagenererade enheter som goodwill ansågs vara hänförlig till. Antalet kassagenererade enheter fluktuerar mellan 2 till 13 stycken inom branschen.

Diagram 14: Goodwill hänförlig till kassagenererade enheter under 2008-2012 för respektive företag

Nio av elva företag, det vill säga 81 %, har lämnat upplysningar om hur goodwill är hänförlig till kassagenererade enheter (se bilaga). Scania redovisar inte i sin årsredovisning till vilka kassagenererade enheter som deras goodwill är hänförlig till utan ger endast upplysningar om att detta görs. ABB redovisar inte i sin årsredovisning huruvida goodwill är hänförlig eller inte. Vid beräkning av genomsnittligt antal kassagenererade enheter har vi valt att utesluta både ABB och Scania på grund av informationsbrist. Vi kan således inte räkna med företagen med tanke på att vi inte kan säkerställa att de inte hänför sin goodwill till kassagenererade enheter.

Enligt Carlin & Finch (2008) studie lämnade 82 % av de undersökta företagen upplysningar om goodwillpostens fördelning till kassagenererade enheter vilket är snarlikt det resultat som vi ser, 81 %. Carlin & Finch (2008) menar att när företagen inte lämnar upplysningar om allokering av goodwill blir det omöjligt för användarna att bedöma den risk som goodwillen medför. ABB och Scania är de två företag som inte lämnat upplysningar om hur de allokerar sin goodwill, vilket är en brist i företagets finansiella rapport. Den uteblivna informationen kan vara väsentlig och relevant för företagets intressenter.

4.9 Diskonteringsränta

Diskonteringsränta	2008	2009	2010	2011	2012
ABB	6.30 %	-	-	-	-
Alfa Laval	6 %	6 %	5 %	4 %	4 %
Assa Abloy	9-10 %	9-10 %	9-10%	9-10 %	9-10%
Atlas Copco	8.5%	9.9 %	10.5%	10.5 %	10.5 %
Sandvik	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %
Scania	11 %	11 %	11 %	11 %	11 %
Skanska	-	-	-	-	-
SKF	12 %	11 %	9 %	10 %	13 %
Volvo	12 %	12 %	12 %	12 %	12 %
Telia Sonera	8,2 %	9,7 %	9,6 %	9,6 %	9,4 %
Tele2	12 %	12,1 %	13,1 %	14 %	14,6 %

Tabell 4: Diskonteringsränta under 2008-2012 för respektive företag

Diskonteringsräntan har skilt sig åt mellan undersökningens år och företag. Dock har Assa Abloy, Volvo, Scania och Sandvik haft en konstant diskonteringsränta under de undersökta åren på 10 % - 12 %. Därmed har 50 % av företagen inom industribranschen haft en konstant diskonteringsränta. ABB hade en diskonteringsränta på 6,30 % år 2008 och åren efter saknas information om vilken diskonteringsränta som har använts. Skanska utelämnar även information om vilken diskonteringsränta som tillämpats. Resterande undersökta företag inom industri- och telecombranschen har använt sig av en diskonteringsränta som ligger på mellan 8,5 % - 14,5 %. Lägst ränta användes av Alfa Laval som sänkt sin ränta under åren från 6 % till 4 %. Atlas Copco, TeliaSonera och Tele2 har under åren höjt sin diskonteringsränta med i genomsnitt 2 procentenheter. Liknande trend har kunnat utläsas årligen för varje företag bortsett från SKF. De hade en diskonteringsränta på 12 % år 2008 och sänkte sedan räntan de tre kommande år (2009, 2010 och 2011) för att sedan höja den till 13 % under 2012. Beteendet som Alfa Laval och SKF haft kan vara anmärkningsvärt. Detta med tanke på att en sänkt diskonteringsränta höjer värdet på tillgångarna inom företaget och pararellt har marknaden varit avsevärt ostabil under de senaste åren på grund av den finansiella krisen. Den riskfria räntan höjdes under 2008 vilket skulle grunda för en höjning av företagens diskonteringsränta (Gauffin & Thörnsten, 2010 B). Nio av elva företag höjde diskonteringsräntan enligt vår studie. De företag som inte höjde sin diskonteringsränta var Alfa Laval och SKF som istället sänkte sin ränta. Alfa Laval har en rekordlåg diskonteringsränta på nuvarande 4 % år 2012 gentemot de andra företagen som ligger mellan 8,5 % - 14,5 %.

Vår studies resultat med en diskonteringsränta mellan 8,5 % - 14,5 % ligger nära Gauffin och Thörnsten (2010 A) resultat på 10 % - 13 %. Dock blir andelen av företagen som sänkt sin diskonteringsränta avsevärt lägre i vår undersökning (18 %) jämfört med Gauffin & Thörnsten (40 %). Detta kan antas bero på att deras urval var betydligt större. I vår undersökning likt Gauffin och Thörnsten (2010) studie hittades ingen anledning till sänkt diskonteringsränta och i vissa fall hittades ingen diskonteringsränta alls.

Kopplingar kan göras mellan höjd diskonteringsränta och fler goodwillnedskrivningar. Carlin och Finch (2009) finner ett resultat i sin studie att de företag som gjort färre goodwillnedskrivningar har även under perioden sänkt sin diskonteringsränta. I vår studie har Atlas Copco, SKF och Tele2 både ökat sin diskonteringsränta och gjort fler goodwillnedskrivningar. Alfa Laval är det enda företaget som har sänkt sin diskonteringsränta under 2008-2012 men trots detta har goodwillnedskrivningarna ökat.

5. SLUTSATS

5.1 Hur har storleken på goodwillnedskrivningar sett ut åren efter finanskrisen?

Trots bristfälliga nedskrivningar har tio av elva företag gjort nedskrivningar någon gång under de undersökta åren. Under 2008 hamnade världsekonomin i kris och ett osäkert marknadsläge försämrade företagens framtidsutsikter. Trots detta har goodwillnedskrivningarna varit begränsade under lågkonjunkturen. De goodwillnedskrivningar som gjordes utgör en minimal del av total goodwill. Nedskrivningsutvecklingen för respektive företag är relativt oförändrad. Låga goodwillnedskrivningar i kombination med stora goodwillposter leder till omfattande balansräkningar. Pararellt med en låg förvärvsintensitet ökar goodwillposten och immateriella tillgångar. Ytterligare en anledning till att goodwillnedskrivningarna är få kan vara att företag inte ansett att det finns ett nedskrivningsbehov. Företagen kan också agera mer försiktigt nu när inte återföring av en goodwillnedskrivning är tillåtet. Det kan också vara ett tecken på att företagen har incitament för att undvika en goodwillnedskrivning. Dessa incitament ger företagsledningen möjlighet att påverka när och hur en nedskrivning skall göras. Likt Hayn och Hughes (2009) undersökning ser vi även i vår studie fördröjningar av goodwillnedskrivningar. Dock finner vi ett intresse av att studien bör omfatta fler år. Det är också väsentligt att veta när värdeminskningen av goodwill uppstod. Dessa fördröjningar kan vara baserade både på företagets förmåga att agera försiktigt och även deras bristfälliga förmåga att utläsa externa och interna informationskällor om att nedskrivningsbehov råder. Utifrån de konjunkturrapporter som Svenskt Näringsliv lämnat under de undersökta åren råder tydliga tecken på externa faktorer som bidrar till minskad marknadsutveckling. Detta bör vara ett tecken för att fler företag borde skrivit ned sin goodwillpost i enlighet med IAS 36 (2013).

För att besvara uppsatsen första frågeställning; *Hur har storleken på goodwillnedskrivningar förändrats åren efter finanskrisen?* Så kan vi sammanfattningsvis dra slutsatsen att goodwillnedskrivningarna har varit begränsade under 2008-2012. Goodwillnedskrivningar utgör en minimal del av total goodwill. Anledningar till detta kan vara att företagen agerar försiktigt, vill undvika nedskrivning eller att goodwillnedskrivningarna sker med fördröjning.

5.2 Hur påverkas goodwillnedskrivningar av diskonteringsräntan?

Relationen mellan goodwill och resultat före skatt spelar stor roll då det visar företagets känslighet mot en nedskrivning. Om goodwillposten är större än resultat före skatt ökar detta företagets känslighet emot nedskrivningar och därmed ett minskat resultat. Detta kan leda till att företagen väljer att skriva ned sin goodwillpost när de presenterar ett högt resultat.

Trots ett ekonomiskt ostabilt läge har flera företag utelämnat goodwillnedskrivningar. ABB och Volvo är företag som båda har omfattande goodwillposter. Stora goodwillposter och små goodwillnedskrivningar kan inte antas spegla det verkliga

ekonomiska värdet under flera år då marknaden och främst den finansiella kantats av lågkonjunktur. Även Alfa Laval har få nedskrivningar under undersökningsperioden och är det företag som har lägst diskonteringsränta. Deras diskonteringsränta har sänkts från 6 % till 4 % under de undersökta åren vilket hade kunnat vara ett incitament för att slippa goodwillnedskrivningar. Faktum är att Alfa Laval har ökat sina goodwillnedskrivningar från 2008 till 2012. Carlin och Finch (2009) lämnar antagande om att en låg diskonteringsränta kan vara en anledning till att företag inte behöver skriva ned sin goodwillpost. Detta på grund av resultatets känslighet mot en goodwillnedskrivning. Ett konstaterande av det osäkra marknadsläget är att goodwillnedskrivningarna borde ha varit fler. Om företagen istället skulle öka sin diskonteringsränta skulle detta leda till att fler goodwillnedskrivningar skulle äga rum. Då endast tre av elva företag har höjt sin diskonteringsränta och samtidigt höjt sina goodwillnedskrivningar. Slutsatsen att betydligt fler företag borde ha gjort samma sak både under finanskrisen och efterföljande lågkonjunktur kan således antas.

En bakomliggande faktor när man ser till goodwill i relation till resultat efter skatt är att det är viktigt att ta hänsyn till hur goodwill står i förhållande till eget kapital. Goodwillpostens storlek i förhållande till eget kapital är av betydelse. Detta på grund av att en nedskrivning kan komma att påverka företagets möjligheter till utdelning med tanke på att en nedskrivning påverkar resultatet negativt. Företagen i vår studie är börsnoterade och svarar mot ägarna. Detta resulterar i att ett högt resultat visas till förmån för aktieägarna och deras möjlighet till utdelning. Det är därmed viktigt att se närmare på goodwillposten när det går dåligt för ett företag. Detta för att se hur stor goodwillposten är i förhållande till eget kapital och se så att det verkligen återspeglar det verkliga ekonomiska värdet.

För att besvara uppsatsens andra frågeställning; *Hur påverkas goodwillnedskrivningar av diskonteringsräntan?* Så kan vi sammanfattningsvis dra slutsatsen att stora goodwillposter och små goodwillnedskrivningar inte återspeglar ett verkligt ekonomiskt värde. Trots att tidigare studier resulterat i att en sänkt diskonteringsränta leder till minskat nedskrivningsbehov visar vår studie ett annat resultat. Fler företag borde dock ha ökat sin diskonteringsränta och på så sätt öka sina goodwillnedskrivningar.

5.3 Hur väl tillämpar företagen kvalitativa egenskaper i sina finansiella rapporter och i vilken utsträckning lämnas upplysningar?

Vidare gällande företagens benägenhet att lämna relevanta upplysningar i de finansiella rapporterna är i vissa fall bristfällig. De flesta företag i studien redovisar hur beräkning av återvinningsvärde har gått till. Detta bidrar till att de kvalitativa egenskaperna förstärks för de företag som lämnar upplysningen och försvagas vid utelämnande. ABB är det enda företaget som inte lämnar någon information om hur beräkningen av återvinningsvärdet har gått till. Upplysningar om hur beräkningen av återvinningsvärdet har gått till är relevant för att intressenterna skall kunna sätta sig in i företagets situation gällande när det skulle kunna bli aktuellt för att en nedskrivningsprövning skulle leda till en nedskrivning. Gällande upplysningar kring kassagenererade enheter råder det fortfarande informationsbrist i företagens redovisning. Vår studie visar att 19 % av företagen inte lämnar någon information kring kassagenererade enheter. Denna informationsbrist försvårar för intressenter att

göra en bedömning över tid men påverkar också möjligheterna att kunna genomföra en jämförelse mellan företagen då vissa utelämnar relevant information. Denna informationsbrist kan antas vara ett resultat av kunskapsbrist kring det nya regelverket IFRS men också företagets syfte att inte lämna för mycket företagsspecifik information. De företag som utelämnat information för kassagenererade enheter är Scania och ABB. Scania är det företag som har den lägsta goodwillposten av de undersökta företagen vilket kan vara en orsak till att de inte lämnat information kring vart goodwill är hänförd till. ABB har däremot den största goodwillposten under 2011-2012 av företagen vilket ökar betydelsen av att lämna upplysningar. Det skapar stora funderingar kring varför detta inte har gjorts.

För att besvara uppsatsens tredje frågeställning; *Hur väl tillämpar företagen de kvalitativa egenskaperna i sina finansiella rapporter och i vilken utsträckning lämnas upplysningar?* Kan sammanfattningsvis säga att samtliga företag uppger bristfällig information i sina finansiella rapporter. De kvalitativa egenskaperna belyser vikten av att företag skall uppge fullständig information. Detta för att intressenterna skall kunna utläsa framtida nedskrivningsbehov. En anledning till avsaknaden av upplysningar kan vara att IFRS är ett relativt nytt regelverk. Det kan också vara att företagen är ovilliga att redovisa specifik information.

5.4 Förslag till vidare forskning

Redovisningsregelverket K3 implementeras under första kvartalet av 2014 och det skulle vara intressant att se hur detta nya regelverk påverkar företagen i deras process att behandla nedskrivningar. Om man håller fast vid Hayn och Hughes teori att det råder fördröjningar av goodwillnedskrivningar hade det varit intressant att göra en studie som omfattar ytterligare några år med anledningen att stärka studiens resultat. Under denna tid kommer även IFRS att hinna bli ännu mer etablerat bland företagen och förhoppningsvis följas bättre. Det hade även varit intressant att utifrån en kvantitativ synvinkel fördjupa sig i goodwillnedskrivningar.

6. Källföreteckning

Amel-Zadeh, Amir & Meeks, Geoff. (2013) Bank Failure, Market-to-market and the Financial Crisis. *A journal of Accounting*, Abacus.

Bryman, Alan & Bell, Emma (2013). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. 2., [rev.] uppl. Stockholm: Liber

Carlin, T. & Finch, N. (2009) Discount Rates in Disarray: Evidence on Flawed Goodwill Impairment Testing. *Australian Accounting Review*, Vol. 19 Issue 4, pp. 326-336.

Dagens Nyheter (2010). Den svenska modellen måste skapa fler jobb för att överleva. <http://www.dn.se/debatt/den-svenska-modellen-maste-skapa-fler-jobb-for-att-overleva?rm=print> (Hämtad: 2013-10-06 kl: 14:00)

Eliasson, Annika (2013). *Kvantitativ metod från början*. 3., uppdaterade uppl. Lund: Studentlitteratur

Euroinvestor (2013). Utdrag av de företag som fanns på Stockholm OMX 30 2013-11-15 kl: 13.15. <http://www.euroinvestor.se/marknader/aktier/europa/sverige/omx-stockholm-30> (Hämtad 2013-11-15 kl: 13:30)

EY (2012). U.S. GAAP vs. IFRS - The basics. Ernst and Young http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/US_GAAP_vs_US_GAAP_v_IFRS_The_Basics_Nov2012.pdf (Hämtad: 2013-11-21 kl: 09:30)

Falkman, P. (2000). *Teori för redovisning*. Lund: Studentlitteratur

Far Online (2013). Goodwill http://www.faronline.se/Dokument/Uppslagsord/G/UPPSLAGSORD_GOODWILL/?query=goodwill (Hämtad: 2013-11-24 kl. 18:30)

Gauffin, Björn & Nilsson, Sven-Arne. (2012) Fördjupning: Rörelseförvärv enligt IFRS 3- sjunde året- hur stor kan goodwillposten bli? *Balans*, nr: 12.

Gauffin, Björn. & Thörnsten, Anders. (2010) Fördjupning: Goodwillnedskrivningar 2009, en svår bedömd historia.. *Balans*, nr 8-9 (A)

Gauffin, Björn. & Thörnsten, Anders. (2010) Nedskrivning av goodwill – Få nedskrivningar 2008 som följd av finanskrisen. *Balans*, nr 1 ss. 38-42. (B)

Hayn, Carla . & Hughes, Patricia. (2006) Leading Indicators of Goodwill Impairment. *Journal of Accounting, Auditing and Finance*, Vol. 21 Issue 3, pp. 223-265.

Holme, Idar Magne. & Solvang, Bernt Krohn. (2004). *Forskningsmetodik om kvalitativa och kvantitativa metoder* /. Enskede: TPB

IAS 36 (2013) FAR SRS Förlag AB

IAS 38 (2013) FAR SRS Förlag AB

IASB:s föreställningsram för utformning av finansiella rapporter. (2012) FAR SRS Förlag AB

IFRS 3 (2013) FAR SRS Förlag AB

Jacobsen, Dag Ingvar (2002). *Vad, hur och varför: om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen*. Lund: Studentlitteratur

Jerman, Mateja. & Manzin, Massimo. (2008) Accounting treatment in IFRS and US GAAP. *Organizacija*, Vol.41 No. 6 pp. 218-225.

Johansson, Sven-Erik & Runsten, Mikael (2005). *Företagets lönsamhet, finansiering och tillväxt: mål, samband och mätmetoder*. 3., [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Jordan, C. & Clark, S. (2004) Big Bath Earnings Management: The Case of Goodwill Impairment Under SFAS No. 142. *Journal of Applied Business Research*, Vol. 20 Issue 2 pp. 63-70.

Larsen, Ann Kristin. (2010). *Metod helt enkelt en introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. Johanneshov: TPB

Lundqvist, P., Marton, J., Pettersson A. & Rehnberg, P. (2008) *IFRS Implementation in Listed Companies – Identification of Factors Leading to Inconsistent Application*. <http://hdl.handle.net/2077/10357>

Marton, Jan (2013). *IFRS - i teori och praktik*. 3., [uppdaterade] uppl. Stockholm: Sanoma utbildning

Nordström, Ulrika & Suarez, Matias. (2007), *Redovisningsinformationens användbarhet – redovisning av goodwill enligt IFRS*. Kandidatuppsats. Handelshögskolan Stockholm.

Redovisningsrådet. 2003. Koncernredovisning. RR: 1:00. <http://www.bfn.se/redovisning/RADET/RR/RR1-00.pdf> (Hämtad 2013-11-16 kl: 16:00)

Riksbanken. (1997 red. 2011) Har inflationsprocessen förändrats? <http://www.riksbank.se/sv/Press-och-publicerat/Tal/1997/Har-inflationsprocessen-forandrats/> (Hämtad: 2013-10-06 kl: 10:40)

Runesson, Emmeli. (2013). Kompendium företagsanalys. Kandidatkurs Externredovisning. Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet. (2013-10-20).

Scocco, Sandro (2009). *Finanskrisen: eller hur det väntade oväntat hände*. Östersund: Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS)

Scott, W.R. (2003) *Financial accounting theory* (3rd edition). Toronto: Prentice Hall.
Schultze, Wolfgang., Weiler, Andreas. (2010) Goodwill accounting and performance measurement. *Managerial Finance* Vol. 36 No. 9, 2010, 768-784.

Sundgren, Stefan, Nilsson, Henrik & Nilsson, Stellan (2009). *Internationell redovisning: teori och praxis. 2.*, förändrade uppl. Lund: Studentlitteratur

Svenskt Näringsliv. (2007) Andhämtningspausen - det ekonomiska läget december 2007.

http://www.svensktnaringsliv.se/multimedia/archive/00011/Andh_mtningspausen_11162a.pdf (Hämtad: 2013-12-12 kl: 13:20)

Svenskt Näringsliv. (2008) Hissa Stormsegel- det ekonomiska läget december 2008.

http://www.svensktnaringsliv.se/multimedia/archive/00020/Efter_intensiven_-_d_20262a.pdf (Hämtad: 2013-12-13 kl: 13:20)

Svenskt Näringsliv. (2009) Efter intensiven – det ekonomiska läget december 2009.

http://www.svensktnaringsliv.se/multimedia/archive/00020/Efter_intensiven_-_d_20262a.pdf (Hämtad: 2013-11-17 kl: 15:47)

Svenskt Näringsliv. (2010). På slak lina - det ekonomiska läget december 2010.

http://www.svensktnaringsliv.se/multimedia/archive/00025/P_slak_lina_Det_ek_25133a.pdf (Hämtad: 2013-11-17 kl 15:00)

Svenskt Näringsliv. (2011). Sparkrisen - det ekonomiska läget december 2011.

http://www.svensktnaringsliv.se/multimedia/archive/00029/Sparkrisen_-_det_eko_29603a.PDF (Hämtad: 2013-11-17 kl 14:00)

Svenskt Näringsliv. (2012). Miljongapet - det ekonomiska läget december 2012.

http://www.svensktnaringsliv.se/multimedia/archive/00034/Miljongapet-_Svenskt_34750a.pdf (Hämtad: 2013-11-17 kl: 14:48)

Svenskt Näringsliv. (2013). Konjunktur- Sveriges ekonomiska läge 2013.

http://www.svensktnaringsliv.se/fragor/konjunkturprognos/konjunktur-sveriges-ekonomiska-lage_19870.html (Hämtad 2013-11-17 kl:10:00)

Wines, G., Dagwell, R. & Windsor, C. (2007) Implications of the IFRS goodwill accounting treatment. *Managerial Auditing Journal*, Vol. 22 No.9, pp. 862-880.

Årsredovisningar (2008-2012) från samtliga företag som ingår i studien.

7. Bilagor

Antal företag som deltar i undersökningen

Industri	Telecom
ABB	TeliaSonera
Alfa Laval	Tele2
Assa Abloy	
Atlas Copco	
Sandvik	
Scania	
Skanska	
SKF	
Volvo	

Bransch	Antal
Industri	9
Telecom	2
Totalt	11

De företag som deltar i studien fanns på Stockholm OMX 30 2013-11-15 kl: 13:15.

Källa: Euroinvestor.se

Goodwill

Goodwill MKR	2008	2009	2010	2011	2012
FÖRETAG					
ABB	18367	19729	26634	47394	66673
Alfa Laval	5383	6143	5952	9543	9792
Assa Abloy	20669	20333	22279	27014	28932
Atlas Copco	8399	8254	8769	9952	10180
Sandvik	9831	11135	10334	9034	8685
Scania	1307	1296	1167	1144	1082
Skanska	4442	4363	3917	5012	4882
SKF	3119	2759	6309	5992	5720
Volvo	24 813	23 827	22 936	23 899	23 338
Summa industri	96330	97839	108297	138984	159284
Telia Sonera	84431	85737	77207	76850	69162
Tele2	11473	10179	10010	10510	10174
Summa Telecom	95904	95916	87217	87360	79336

Totala Tillgångar

Tot. TILLGÅNGAR	2008	2009	2010	2011	2012
ABB	215232	226427	236643	258505	319936
Alfa Laval	29032	26206	27169	34503	35079
Assa Abloy	44960	42618	45389	55373	59856
Atlas Copco	75394	67874	71622	75109	81149
Sandvik	103227	91575	89999	98739	104052
Scania	110035	98451	98429	109309	113132
Skanska	83478	83765	77712	82770	88235
SKF	56281	51015	55224	59374	60757
Volvo	372 419	332 265	318 007	353 244	338 742
Summa industri	1090058	1020196	1020194	1126926	1200938
Telia Sonera	264 286	269 670	250 551	252 883	254 341
Tele2	49 697	43 005	42 085	252 883	49 189
Summa Telecom	313 983	312 675	292 636	505 766	303 530

Eget Kapital

Eget Kapital	2008	2009	2010	2011	2012
ABB	76740	94364	100786	106511	113748
Alfa Laval	10493	12229	13582	15144	15387
Assa Abloy	18838	19334	20821	23735	26725
Atlas Copco	23768	25671	29321	28839	35132
Sandvik	36725	29957	33813	33891	36232
Scania	21938	23303	30036	34512	35004
Skanska	19249	20167	20793	19584	19353
SKF	20598	18280	19894	22455	22468
Volvo	84640	67034	74121	85618	86914
Summa industri	312989	310339	343167	370289	390963
Telia Sonera	141448	142499	132665	122871	113396
Tele 2	28405	28823	28875	21452	20429
Summa telecom	169853	171322	161540	144323	133825

Goodwillnedskrivningar

NEDSKRIVNING						
Företag	2008	2009	2010	2011	2012	SUMMA
ABB	0	0	0	0	0	0
Alfa Laval	0	0	0	0	48	48
Assa Abloy	0	64	0	2	0	66
Atlas Copco	0	16	0	27	26	69
Sandvik	0	162	0	1250	0	1412
Scania	13	2	0	0	0	15
Skanska	0	210	108	33	0	351
SKF	0	0	75	40	0	115
Volvo	0	0	0	0	0	0
Telia Sonera	0	4	174	0	7552	7730
Tele2	986	5	0	0	88	1079
Bransch	2008	2009	2010	2011	2012	SUMMA
Industri	13	454	183	1352	74	2076
Telecom	986	9	174	0	7640	8809
Summa	999	463	357	1352	7714	10885
Antal nedskrivningar 2008-2012	2	7	3	5	4	21

Goodwill i förhållande till totala tillgångar

GW/Totala Tillgångar	2008	2009	2010	2011	2012
FÖRETAG					
ABB	9 %	9 %	11 %	18 %	21 %
Alfa Laval	19 %	23 %	22 %	28 %	28 %
Assa Abloy	46 %	48 %	49 %	49 %	48 %
Atlas Copco	11 %	12 %	12 %	13 %	13 %
Sandvik	10 %	12 %	11 %	9 %	8 %
Scania	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Skanska	5 %	5 %	5 %	6 %	6 %
SKF	6 %	5 %	11 %	10 %	9 %
Volvo	7 %	7 %	7 %	7 %	7 %
Telia Sonera	32 %	32 %	31 %	30 %	27 %
Tele2	23 %	24 %	24 %	4 %	21 %
BRANSCH	2008	2009	2010	2011	2012
Industri	9 %	10 %	11 %	12 %	13 %
Telecom	31 %	31 %	30 %	17 %	26 %

Diskonteringsränta

Diskonteringsränta	2008	2009	2010	2011	2012
ABB	6.3 %	-	-	-	-
Alfa Laval	6 %	6 %	5 %	4 %	4 %
Assa Abloy	9-10 %	9-10 %	9-10 %	9-10 %	9-10 %
Atlas Copco	8.5%	9.9%	10.5 %	10.5 %	10.5 %
Sandvik	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %
Scania	11 %	11 %	11 %	11 %	11 %
Skanska	-	-	-	-	-
SKF	12 %	11 %	9 %	10 %	13 %
Volvo	12 %	12 %	12 %	12 %	12 %
Telia Sonera	8,2 %	9,7 %	9,6 %	9,6 %	9,4 %
Tele2	12 %	12,10%	13,1 %	14 %	14,6 %

Goodwillnedskrivning i förhållande till total goodwill

Nedskrivningsstorlek i förhållande till total goodwill					
Företag	2008	2009	2010	2011	2012
ABB	0	0	0	0	0
Alfa Laval	0	0	0	0	0,49 %
Assa Abloy	0	0,32 %	0	0,01 %	0
Atlas Copco	0	0,19 %	0	0,27 %	0,26 %
Sandvik	0	1,46 %	0	13,84 %	0
Scania	1,0 %	0,15 %	0	0,14 %	0
Skanska	0	4,81 %	2,76 %	0,66 %	0
SKF	0	0	1,19 %	0,67 %	0
Volvo	0	0	0	0	0
Telia Sonera	0	0,01 %	0,23 %	0	10,92 %
Tele2	8,60 %	0,05 %	0	0	0,87 %
Bransch	2008	2009	2010	2011	2012
Industri	0,02 %	0,58 %	0,22 %	1,48 %	0,08 %
Telecom	1,03 %	0,01 %	0,20 %	0	9,63 %

Antal kassagenererade enheter som goodwill är hänförlig till

Företag som har hänfört goodwill till kassagenererad enhet (Antal)					
Företag	2008	2009	2010	2011	2012
Alfa Laval	2	2	2	2	3
Assa Abloy	5	5	5	5	5
Atlas Copco	3	3	3	4	4
Sandvik	3	1	1	3	5
Skanska	8	8	8	8	8
SKF	5	5	5	5	5
Volvo	6	6	6	6	4
Telia Sonera	3	3	3	3	3
Tele2	13	9	8	10	10
Bransch	2008	2009	2010	2011	2012
Industri	27	31	31	33	34
Telecom	16	12	11	13	13
Genomsnitt per bransch					
Industri	3,857142857	4,428571429	4,428571429	4,714285714	4,857142857
Telecom	8	6	5,5	6,5	6,5

ABB

Redovisar inte huruvida goodwill är hänförlig till kassagenererade enheter eller inte under något av de undersökta åren. ABB har därmed uteslutits ur denna del av studie.

Alfa Laval

2008: Equipment & Process Technology

2009: Equipment & Process Technology

2010: Equipment & Process Technology

2011: Equipment & Process Technology

2012: Equipment & Process Technology

Assa Abloy

2008: Allokeras på koncernens kassagenererade enheter som består av 5 divisioner

2009: Allokeras på koncernens kassagenererade enheter som består av 5 divisioner

2010: Allokeras på koncernens kassagenererade enheter som består av 5 divisioner

2011: Allokeras på koncernens kassagenererade enheter som består av 5 divisioner

2012: Allokeras på koncernens kassagenererade enheter som består av 5 divisioner

Atlas Copco

2008: Kompressorteknik, anläggnings- och gruvteknik och industriteknik

2009: Kompressorteknik, anläggnings- och gruvteknik och industriteknik

2010: Kompressorteknik, anläggnings- och gruvteknik och industriteknik

2011: Kompressorteknik, Industriteknik, gruv- och bergbrytningsteknik, Bygg- och anläggningsteknik

2012: Kompressorteknik, Industriteknik, gruv- och bergbrytningsteknik, Bygg- och anläggningsteknik

Sandvik

2008: Sandvik Tooling, Sandvik Mining and Constructions och Sandvik Material Technology

2009: Sandvik Tooling och Sandvik Mining and Constructions

2010: Sandvik Tooling och Sandvik Mining and Constructions

2011: Sandvik Tooling, Sandvik Mining and Constructions och Sandvik Material Technology

2012: Sandvik Mining, Sandvik Machining solutions, Sandvik Material Technology, Sandvik Construction och Sandvik Venture

Scania

Redovisar inte huruvida goodwill är hänförlig till kassagenererade enheter eller inte under något av de undersökta åren. Scania har därmed uteslutits ur denna del av studie.

Skanska

2008: Sverige, Norge, Finland , Polen, Tjeckien/Slovakien , Storbritannien, USA Building och USA Civil

2009: Sverige, Norge, Finland , Polen, Tjeckien/Slovakien , Storbritannien, USA Building och USA Civil

2010: Sverige, Norge, Finland , Polen, Tjeckien/Slovakien , Storbritannien, USA Building och USA Civil

2011: Sverige, Norge, Finland , Polen, Tjeckien/Slovakien , Storbritannien, USA Building och USA Civil

2012: Sverige, Norge, Finland , Polen, Tjeckien/Slovakien , Storbritannien, USA Building och USA Civil

SKF

2008: PEER-koncernen, S2M-koncernen , ABBA-koncernen, SNFA-koncernen, SKF Sealing Solutions NA , Andra individuella kassagenererande enheter

2009: PEER-koncernen, S2M-koncernen , ABBA-koncernen, SNFA-koncernen, SKF Sealing Solutions NA , Andra individuella kassagenererande enheter

2010: PEER-koncernen, S2M-koncernen , ABBA-koncernen, SNFA-koncernen, SKF Sealing Solutions NA , Andra individuella kassagenererande enheter

2011: PEER-koncernen, S2M-koncernen , ABBA-koncernen, SNFA-koncernen, SKF Sealing Solutions NA , Andra individuella kassagenererande enheter

2012: PEER-koncernen, S2M-koncernen , ABBA-koncernen, SNFA-koncernen, SKF Sealing Solutions NA , Andra individuella kassagenererande enheter

Volvo

2008: Volvo Lastvagnar, Renault Trucks, Trucks Asia, Mack Trucks, Anläggningsmaskiner, Bussar och Övriga affärsområden

2009: Volvo Lastvagnar, Renault Trucks, Trucks Asia, Mack Trucks, Anläggningsmaskiner, Bussar och Övriga affärsområden

2010: Volvo lastvagnar, Renault trucks, Trucks asia, North american trucks, Anläggningsmaskiner, Bussar och Övriga affärsområden

2011: Volvo lastvagnar, Renault trucks, Trucks asia, North american trucks, Anläggningsmaskiner, Bussar och Övriga affärsområden

2012: Lastbilar, Anläggningsmaskiner, Bussar, Volvo Rents och Övriga affärsområden

Tele2

2008: Sverige, Ryssland, Estland, Litauen, Lettland, Kroatien, Frankrike, Holland, Tyskland, Österrike, Polen, Schweiz, Luxemburg och Övrigt

2009: Sverige, Ryssland, Estland, Litauen, Lettland, Kroatien, Frankrike, Kazakstan, Holland och Övrigt

2010: Affärsområde Mobilitetstjänster, Affärsområde Bredbandstjänster, Affärsområde Eurasien och Övrig verksamhet

2011: Sverige, Norge, Ryssland, Estland, Litauen, Lettland, Kroatien, Kazakstan, Nederländerna, Österrike och Övrigt

2012: Sverige, Norge, Ryssland, Estland, Litauen, Lettland, Kroatien, Kazakstan, Nederländerna, Österrike och Övrigt

TeliaSonera

2008: Affärsområde Mobilitetstjänster, Affärsområde Bredbandstjänster, Affärsområde Eurasien och Övrig verksamhet

2009: Affärsområde Mobilitetstjänster, Affärsområde Bredbandstjänster, Affärsområde Eurasien och Övrig verksamhet

2010: Affärsområde Mobilitetstjänster, Affärsområde Bredbandstjänster, Affärsområde Eurasien och Övrig verksamhet

2011: Affärsområde Mobilitetstjänster, Affärsområde Bredbandstjänster, Affärsområde Eurasien och Övrig verksamhet

2012: Affärsområde Mobilitetstjänster, Affärsområde Bredbandstjänster, Affärsområde Eurasien och Övrig verksamhet

Goodwill i förhållande till eget kapital

Goodwill större än eget kapital					
FÖRETAG	2008	2009	2010	2011	2012
ABB	24 %	21 %	26 %	44 %	59 %
Alfa Laval	51 %	50 %	44 %	63 %	64 %
Assa Abloy	110 %	105 %	107 %	114 %	108 %
Atlas Copco	35 %	32 %	30 %	35 %	29 %
Sandvik	27 %	37 %	31 %	27 %	24 %
Scania	6 %	6 %	4 %	3 %	3 %
Skanska	23 %	22 %	19 %	26 %	25 %
SKF	15 %	15 %	32 %	27 %	25 %
Volvo	29 %	36 %	31 %	28 %	27 %
Telia Sonera	60 %	60 %	58 %	63 %	61 %
Tele2	40 %	35 %	35 %	49 %	50 %
BRANSCH	2008	2009	2010	2011	2012

Industri	31 %	32 %	32 %	38 %	41 %
Telecom	56 %	56 %	54 %	61 %	59 %

Procentuell förändring av total goodwillnedskrivning

	Industri	Telecom
2008-2009	339 %	-99 %
2009-2010	-59 %	183 %
2010-2011	638 %	-100 %
2011-2012	-94 %	100 %

Återvinningsvärde

Återvinningsvärde	Verkligt värde	Nyttjandevärde	Högsta värdet av verkligt värde och nyttjandevärde
ABB	-	-	-
Alfa laval	-	Ja	-
Assa Abloy	-	-	Ja
Atlas Copco	-	-	Ja
Sandvik	-	Ja	-
Scania	-	-	Ja
Skanska	-	Ja	-
SKF	-	-	Ja
Volvo	-	-	Ja
Telia Sonera	-	-	Ja
Tele2	-	-	Ja
Återvinningsvärde	Verkligt värde	Nyttjandevärde	Högsta värdet av verkligt värde och nyttjandevärde
Industri	0 %	38 %	62 %
Bransch	0 %	0 %	100 %

Resultat före skatt

Resultat före skatt	2008	2009	2010	2011	2012
Företag					
ABB	29457	26862	24385	29666	25024
Alfa Laval	5341	3760	4364	4676	4505
Assa Abloy	3499	3740	5366	4559	6731
Atlas Copco	13112	8271	13495	17276	18538
Sandvik	10577	-3472	9412	8179	11516
Scania	11978	1602	12533	12612	8281
Skanska	4086	6034	5458	8425	3784
SKF	6868	2297	7549	8932	6511
Volvo	14 010	-20 573	15 514	24 929	15 355
Summa Industri	98928	28521	98076	119254	100245
Tele2	1 893	5 236	6 639	6 376	4 575
Telia Sonera	26 411	27 614	29 936	26 872	24 482
Summa Telecom	28 304	32 850	36 575	33 248	29 057
Bransch	2008	2009	2010	2011	2012
Industri	98 928	7948	113590	144183	115600
Telecom	100 821	33 757	104 715	125 630	104 820
Summa Branscher	199 749	41705	218305	269813	220420

Goodwill i förhållande till resultat före skatt

Goodwill/Resultat före skatt	2008	2009	2010	2011	2012
Företag					
ABB	62 %	73 %	109 %	160 %	266 %
Alfa Laval	101 %	163 %	136 %	204 %	217 %
Assa Abloy	591 %	544 %	415 %	593 %	430 %
Atlas Copco	64 %	100 %	100 %	58 %	55 %
Sandvik	93 %	-321 %	110 %	110 %	75 %
Scania	11 %	81 %	9 %	9 %	13 %
Skanska	109 %	72 %	72 %	59 %	129 %
SKF	76 %	120 %	84 %	67 %	88 %
Volvo	177 %	-116 %	148 %	96 %	152 %
Tele2	606 %	194 %	151 %	165 %	222 %
Telia Sonera	320 %	310 %	74 %	286 %	283 %
Bransch	2008	2009	2010	2011	2012
Industri	97 %	343 %	110 %	117 %	159 %
Telecom	339 %	292 %	238 %	263 %	273 %